(THE WORKERS' WORD)
The Lithuanian Workers' Weekly, Published by the "Darbininkų Žodis" Publishing Association, 184 Spadina Ave., Box 31, Toronto, Ont., Canada

DARBININKŲ ŽODIS

VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS

SUBSCRIPTION RATES:
In Canada and Great Britain: One Year $2.00; 6 Months $1.00.
In All Other Countries: One Year $2.50; 6 Months $1.25. Single Cp. 5 c.

Nr. 24 (123) KETVIRTADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 11, 1936, TORONTO, ONTARIO METAI V

FRANCIJOS DARBININKAI IR TOLIAU TRIUMFUOJA

REGINOS PILIEČIŲ GELBĖJIMO KOMITETAS PLANUOJA SIŲSTI DELEGACIJĄ OTTAWON

Regina, Birželio 3.—Reginos Piliečių Gynimo Komitetas planuoja siųsti delegaciją į Ottawą su reikalavimu panaikinti pabaudas 8 trekeriams, kurie nuteisti kalėjiman.

Delegacija susidės iš visų miestų atstovų. Pirmiausiai ji prasidės organizuotis Vancouver mieste, o kelyje prie jos prisidės kitų vietų atstovai. Delegacija susidarysianti iš šių miestų atstovų: Vancouver, Calgary, Edmonton, Saskatoon, Regina, Winnipeg, Port Arthur ir Fort William, Toronto ir Montreal. Ottawoj būsianti ne vėliau birželio 20.

Delegacija taipgi reikalaus išpildyti prižadus panaikinti 98 sekciją kriminalių įstatymų.

Belgijos Socialistai Negalėjo Sudaryti Kabineto

Bruselis, Birželio 8.—Belgijos socialistų vadas, Emile Vandervelde, pranešė karaliui Leopoldui, kad jis jau netekęs vilties sudaryti ministerių kabinetą. Karalius pavesiąs kabinetą sudaryti Paul van Zealandui, buvusiam ministerių pirmininkui.

Nepasisekimas socialistam sudaryti ministerių kabinetą davė progą fašistams pakilti. Rinkimuose provincinių atstovų, kurie rinks 44 senatorius, fašistai surinko daug atstovų.

Balsavimų rezultatai: Katalikai gavo 224 atstovus (94 mažiau); socialistai, 221 (20 mažiau); liberalai, 89 (6 mažiau); flamingantai, 78 (nei vieno neturėjo); Flemish extremistai, 50 (20 daugiau); komunistai, 27 (20 daugiau); ir 1 hitleristas.

DOMINION TEXTILE CO., LTD. PELNĖ $25,000,000

Montreal, Birželio 8. — Sir Herbert Holt, vienas iš didžiausių Kanados milijonierių, karališkai komisijai, tyrinėjančiai tekstilės industrijoj mokamas darbininkams algas ir kitus dalykus, pasakė, kad Dominion Textile Co., Ltd. buvo sudaryta prieš kelių mažų kompanijų su $500,000 kapitalo. Per 20 metų ši kompanija šėrininkams išdalinusi $15,000,000 dividendais ir jos kompanijos kapitalas siekiąs $10,000,000.

Tekstilės industrijoj darbininkų algos labai mažos. Net ir valdžia buvo priversta įsikišti. Tasyklau iš to tyrinėjimo tiek naudos buvo, kiek buvo iš Stevenso ašarų, kurias jis išliejo apgailėdamas darbininkus, kuomet jis tyrinėjo panašius dalykus.

Komunistų Partija Reikalaus Panaikint Lušnas

Toronto, Birželio 5.—Komunistų Partijos delegacija su Tim Buck priešaky lankysis pas Heptburną ir įteiks partijos memorandumą lušnų nuvalymo klausimo; keletą kartų kalbėjau su jais ir abejotingose temose ko.

Birželio 19 bus didelė demonstracija Queens parke, kurioj dalyvaus visa eilė Komunistų Partijos grupių. Komunistai atmarš Queens parką ir iš Toronto priemiesčių. Vyriausiu kalbėtojum bus draugas Tim Buck. Demonstracijos tikslas—reikalauti sugriauti lušnas ir pastatyti tinkamus gyvenimui namus. Šiems darbininkams ir bedarbiams dalyvauti toj demonstracijoj būtinas reikalas.

SENATAS ATMESIĄS LIBERALŲ PRIIMTUS ĮSTATYMUS

Ottawa, Birželio 8.—Kadangi senatas susideda iš daugumos konservativų ir pasižymėjusių atžagareivių, tai manoma, kad jis daugelio liberalų priimtų įstatymų nepriims. Senatas turi teisę atmesti, jei jam nepatinka.

250 BEDARBIŲ NETURI MAISTO IR VIETOS

Hamilton, Birželio 8. — Nuo pradžios gegužio 250 bedarbių ubagauja eidami per stubas, nes valdžia juos išvarė iš suplainių. Daugelis iš jų miega parkų išeinamose vietose ir vagonuose, kurie stovi stotyje.

APSĖMĖ 500 NAMŲ BRITISH COLUMBIJOJ

Vancouver, Birželio 7.—Pasireiškus dideliems karščiams British Columbijos provincijoj, pradėjo tirpti sniegas ant kalnų. Delto patvino upės ir užliejo kai kuriuos miestus ir miestelius. 500 namų buvę apsemta, kad žmonės turėję prasišalinti. Padaryta nemažai nuostolių. Penki žmonės prigėrė.

SOVIETŲ SĄJUNGOJ LAUKIAMA GERO DERLIAUS

Maskva, Birželio 5. — Nežiūrint to, kad šiais metais šaltas oras užsitęsė ir suvėlino sėją, Sovietų Sąjungoj šiais metais užsėta daugiau žemės, negu pereitais metais. Priskaitoma, kad šiais metais užsėta 190,000,000 akrų, 12,000,000 daugiau, negu pereitais metais. Mašinerija daug gelbstinti, todel ir per trumpesnį laiką užsėta daugiau.

Sulyg pasibrėžto plano, kolektyviniai ūkiai užsėjo 99 nuošimčius. Pavieniai, kurių mažai beyra, savo planą išpildė tik 46 nuošimčiais.

REIKALAUS PALIUOSUOTI NORANDA MAINIERIUS

Toronto, Birželio 5.—Birželio 16 vyks Ottawon Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos sudaryta delegacija, kuri lankysis pas teisingumo ministerį su reikalavimu paliuosuoti Noranda mainierius.

Kadangi jie iki teismo išsėdėjo po penkis mėnesius, tai jų laikas jau pasibaigė. Bet ir to laiko neskaitant, jų laikas baigsis liepos mėnėsį. Bet jie buvo nuteisti ir deportacijaj. Delegacija reikalaus panaikinti deportaciją ir paliuosuoti.

500,000 MEKSIKOS DARBININKŲ RENGIASI STREIKUI

Mexico City, Birželio 3.—Meksikos Darbininkų Konfederacijos Centro Komitetas nubalsavo paskelbti vienos valandos generalį streiką birželio 18 išreiškimui protesto prieš tai, kad valdžia kiek anksčiau gelžkeliečių streiką paskelbė nelegaliu.

Minimoj organizacijoj yra 500,000 darbininkų ir valstiečių.

BANKO VEDĖJĄ KALTINA PAVOGIME $35,500

Toronto, Birželio 5.—Reginaldas Gilfillan, Bank of Montreal, Royal York skyriaus vedėjas, kaltinamas pavogime $35,500 vertės užstatų. Iki teismo paleistas po $15,000 kaucija.

"Banko vedėjas neturėtų imti kostiumerių užstatų ir naudoti juos sau," pareiškė mandagiai teisėjas.

ŽADA PAKEISTI 98 SEKCIJĄ KRIMINALIŲ ĮSTATYMŲ

Ottawa, Birželio 5. — J. S. Woodsworthui, CCF vadui, užklausus, kada bus panaikinta 98 sekcija, teisingumo ministeris atsakė: "Sekančią sąvaitę bus įneštas projektas pataisyti kriminalinį įstatymą."

Žinoma, nereikia manyti, kad jie išmes tą sekciją. Gal taip pataisys, kad bus dar biauresnė.

KANADOS KOMUN. PARTIJA TURI 10,000 NARIŲ

RENGIASI KONGRESUI

Toronto, Birželio 6.—Pabaigoj gegužio ir pradžioj birželio per keturias dienas ėjo Kanados Komunistų Partijos Centro Komiteto susirinkimas. Susirinkime buvo pranešta, kad partija turi jau 10,000 narių.

Posėdžiuose buvo svarstytas suvienyto fronto klausimas, partijos budavojimas, "Daily Clarion" ir jaunimo problemos.

Šią vasarą ar rudenį įvyks partijos kongresas. Nustatyta iki kongresui gauti dar bent 3,000 narių.

NEBUS BALSAVIMŲ ALAUS SALIUNŲ UŽDARYMO KLAUSIMU

Toronto, Birželio 5.—Kadangi provincialė valdžia patvarkė, kad būtų leidžiama Toronto mieste laisvai pardavinėti alų ir laikyti viešbučiuose alaus saliunus, tai Toronto miesto nekurių gyventojų pastangos sugrąžinti seną tvarką nuėjo niekais. Rinko parašus, kad būtų leidžiama klausimą pastatyti ant balsavimo, bet tie parašai nieko negiliuoja.

Suvienytos Valstijos Rengiasi Karinei Diktatūrai

Washington, Birželio 5.—Senatinė amunicijos tyrinėjimo komisija su senatorium Nye priešakyje surado, kad Suvienytų Valstijų kapitalistai rengiasi patiekti tokį įstatymą, kuriuomi remiantis darbo žmonės laike karo būtų priversti "dirbti, kovoti arba badauti."

Tokiam įstatymui planai jau gatavi esą. Būtų įvesta griežta militarinė diktatūra, gal dar aštresnė už fašistų esamas diktatūras, industrija paimta į valdžios rankas neva panaikinimui pelno. Bet tame įstatyme esą daug skylių, pro kurias kapitalistai galės išsprukti, o darbo žmonėms nebus progos nei pajudėti.

Tos diktatūros planą turi savyje Senato Bill 1721, kuris neužilgo būsiąs patiekiamas svarstymui ir priėmimui.

TORONTO PRIEMIESČIŲ BEDARBIAI STREIKUOJA

Toronto, Birželio 6. — Kelių Toronto priemiesčių, o ypatingai York Township, bedarbiai išėjo streikan prieš pašalpos sumažinimą. York Township bedarbiai planuoja siųsti delegaciją į Ontarijos parlamentą. Į delegaciją įeis miesto valdybos ir bedarbių komiteto atstovai.

Toronto priemiesty — East York—veteranai skelbia griežtą kovą prieš mėtymą iš stubų. Birželio 4 virš 2,000 susirinko prie 5 namų, iš kurių norėjo išmesti bedarbių šeimynas.

Abiejuose priemiesčiuose pikieto linijose dalyvauja kai kurie priemiesčių tarybų nariai.

Pakeitė Moterų Algų Įstatymą Quebeco Provincijoj

Quebec, Birželio 5.—Quebeco valdžia išleido naują patvarkymą, kuriuomi nustatomos sekančios moterų minimum algos:

Patarnautojoms ir kambarinėms, nemažiau $17.00 į mėnesį; virtuvių padėjėjoms ir kitoms samdinėms, nemažiau $22.00 į mėnesį. Maistas ir butas turi būti veltui. Šios algos taikomos Montrealo, Autremount, Verdun ir Westmount distriktams.

Quebeco, Hull, Sherbrooke, Three Rivers ir kitų miestų, kur gyvena daugiau 25,000 gyventojų, patarnautojoms ir kambarinėms, nemažiau $15.00 į mėnesį; virtuvių padėjėjoms ir kitoms samdinėms, nemažiau $20.00 į mėnesį. Taip gi turi būti duodamas maistas ir butas.

Gaunamos dovanos už patarnavimą neturi mažinti algų.

ŽUVO 4,352 ITALIJOS VYRŲ ETHIOPIJOJ LAIKE KARO

Roma, Birželio 3.—Italija oficialiai praneša, kad kare su Ethiopija Italija neteko 4,352 vyrų. Šale tų kritę 1,593 kolonijų kareiviai ir 453 darbininkai.

NIKELIO GAMYBA NUOLATOS AUGA

Ottawa, Birželio 4.—International Nickel Company per tris šių metų mėnesius pagamino 45,870,533 svarus nikelio, palyginus su 27,799,895 svarais per tą laiką pereitais metais.

PARTIZANAI MANDŽURIJOJ SUDARO POVOJŲ JAPONIJAI

Harbin, Birželio 6. — 50,000 priešjaponinių partizanų, vadovybėje Gung Sion-Lung, ryžtasi didelei kovai prieš Japonijos įsiverželius. Japonija esanti labai susirūpinusi.

200,000 KANTONO ARMIJOS TRAUKIA LINKUI JAPONIJ.

Shanghai, Birželio 8.—200,000 Kantono armijos pasiekė Hongchow, iš kur mano traukti į vidurį Hunan provincijos. Ar gaus paramą iš Kuomintango jėgų, kurios susideda iš 500,000 kareivių, ar ne, tačiau mano eiti linkui Japonijos įsiverželių ir mėginti juos išvaryti iš Chinijos žemės.

HAILI SALASSIE VYKSIĄS ROMON PAS MUSSOLINĮ

London, Birželio 8.—Iš Ethiopijos pabėgęs Ethiopijos imperatorius, Hail Selassie, vyksiąs Romon ir tiesioginiai su Mussoliniu pasitarsiąs, jei Tautų Lyga atsisakysianti savo pareigų suvaldyti Mussolinį.

Prieš jo pabėgimą Mussolinis žadėjęs jam kai kurias Ethiopijos vietas palikti. Nežinia ar jis dabar sutiktų palikti jį Ethiopijos imperatorium, žinoma, jei jis sutiktų Mussoliniui pasitarnauti.

Tautų Lygos rankos būtų atpalaiduotos ir būtų lengva nusiplauti, jei Selassie susitaikytų su Mussoliniu.

SLAPTAS RADIO PERDUOTUVAS NERVUOJA AUSTRIJOS IŠNAUDOTOJŲ KLASĘ

LAIKRAŠTININKŲ KONVENCIJA UŽ SPAUDOS LAISVĘ

New York, Birželio 3.—Trečia metinė Amerikos laikraštininkų konvencija nutarė afiliuoti prie Amerikos Darbo Federacijos ir pasižadėjo kooperuoti su visomis darbo partijomis, kad užtikrinti laisvą ir nepriklausomą politinį darbo žmonių judėjimą.

Kitoj rezoliucijoj pasmerkė Hearstą ir pasisakė už kovą už spaudos laisvę.

Užbaigtas Naujas Konstitucijos Projektas

Maskva, Birželio 4.—Specialė komisija, kuri gamino projektą naujai Sovietų Sąjungos konstitucijai, pranešė, kad projektas užbaigtas.

Sovietų spauda apie naują konstituciją daug rašo ir pažymi, kad nauja Sovietų Sąjungos konstitucija bus demokratiškiausia visam pasaulyj.

"Panaikinimas išnaudotojų klasės ir didelis politinės darbo žmonių kultūros paaugimas miestuose ir kaimuose padaro galimu ir reikalingu įvedimą naujų rinkiminių teisių, parėmtų visuotinu, lygiu ir tiesioginiu ir slaptu balsavimu," rašo "Pravda." "Nauja konstitucija pirmą kartą istorijoj suteiks tikrą asmeninę laisvę ir plačias galimybes sveikam ir produktyviam gyvenimui kiekvieno teisingo visuomenės nario."

Bus sušauktas specialus Visasąjunginio Sovietų Kongreso susirinkimas naujos konstitucijos priėmimui.

San Francisco, Birželio 8.—Policija sugavo vieną asmenį ir kaltina uždegime viešbučio, kuriame septyni asmenys sudegė ir 30 apdegė.

Viena, Birželio 3.—Nežiūrint to, kad Vienos policija specialiuose automobiliuose laksto aplink Vieną jau ilgokas laikas, bet niekaip negali surasti slaptos Austrijos Komunistų Partijos radio stoties, iš kurios komunistai kalba į darbininkus. Jau metai laiko, kaip ta stotis veikia.

"Hallo! Hallo! Austrijos Komunistų Partija kalba," pasigirsta balsas iš slaptos stoties.

Saryšyj su Šušnigo ir Starhembergo peštynėmis už valdžią Austrijos Komunistų Partija per radio perspėjo, kad nei vienas iš jų negali išrišti Austrijos problemų. Tik suvienytas liaudies frontas jas išriš, pasakė ji.

Planuoja Suvienyti Darbo Klasės Partijas

Madridas, Birželio 3.—Vadovaujančios darbo klasės partijos Katalonijoj, įskaitant Komunistų Partiją, Socialistų Sąjungą, Proletarinę Partiją, veikiausiai ir Socialistų Partiją, pabaigoj liepos mėnesio turės konferenciją išdirbimui plano suvienyjimui šių partijų ir padarymui vienos revoliucinės partijos.

Taip pat ir įvairios unijos planuoja susilieti į vieną, prie kurios žada prisidėti valstiečių organizacija iš 50,000 narių.

Manoma, kad augščiau minėta partija, jei ji bus sudaryta, afiliuos prie Komunistų Internacionalo.

WINNIPEGE NUMIRĖ HOWEY GOLD MAINŲ MAINIERYS

Winnipeg, Birželio 1.—Čia numirė J. Chimuradick, Howey Gold mainų mainierys, kuris buvo sunkiai sužeistas darbe ir iš Red Lake orlaiviu atgabentas į Winnipegą.

BOSAI IR VALDŽIA BUVO PRIVERSTI IŠPILDYTI VISUS JŲ ĮTEIKTUS REIKALAVIMUS

MAXIM GORKY SUNKIAI SERGA

Maskva, Birželio 7.—Garsus Sovietų rašytojas, Maxim Gorky, sunkiai serga. Gydytojai pranešė, kad padėtis labai kritiška.

ITALAI PRIVERSTI SULAIKYTI SAVO KOMPANIJĄ

Djibouti, Birželio 8. — Italai priversti sulaikyti tolimesnį Ethiopijos užgrobimą, išskiriant Gaijam provinciją. Mažiausia 11,500 ethiopų randasi už 50 mylių nuo Addis Ababa. Taip pat būriai ethiopų puldinėja italus po visą šalį. Lietingas sezonas veik prasidėjo. Italams reikia apsitvarkyti, nes gali netekti to, kas jau užkariauta.

Ethiopai labai pasipiktinę italų barbarizmu. Addis Ababoj italai sušaudė 150 ethiopų. Pastato būrį ethiopų ir šaudo iš kulkosvaidžių.

NAUJAS NERAMUMAS CENTRALINĖJ EUROPOJ

Viena, Birželio 5.—Pranešimai sako, kad pastebėtas didelis Italijos armijos judėjimas Austrijos pasienyje. Iš to išvadą daro, kad Austrijos reakcionieriai rengiasi sugrąžinti Hapsburgų režimą užsodinant ant sosto karalaitį Otto. Mussolinis esąs pasirengęs tiems reakcionieriams padėti.

Prieš karaliaus režimo Austrijoj atsteigimą griežtai protestuoja Rumunija, Jugoslavija ir kitos mažosios entantės valstybės. Francija remsianti mažosios entantės protestą.

Hungarija ir Bulgarija esančios pasirengę sulaužyti po karo padarytą sutartį. Tą jų žygį užgirianti Vokietija.

Numatoma, kad susidarys Italijos-Vokietijos-Austrijos blokas, pritraukiant prie jų dar kitas valstybes.

CHINIJA PRAŠYS LYGOS NUBAUSTI JAPONIJĄ

Geneva, Birželio 8.—Birželio 30 Tautų Lyga susirinks svarstymui Ethiopijos-Italijos klausimo. Argentina reikalauja nuimti sankcijas nuo Italijos, nes Ethiopija esanti jau užkariauta.

Tačiau Tautų Lyga laukia kitos bėdos: Chinija reikalausianti šaukti posėdį Chinijos-Japonijos klausimo svarstymui. Tautų Lygos statutai duodą teises Chinijai reikalauti, kad Tautų Lygos narės-šalys uždėtų sankcijas ant Japonijos.

Kaip ten bus, sunku pasakyti. Jei panaikins sankcijas prieš Italiją, tai negalės nieko padaryti ir Japonijai. Tokiu būdu Tautų Lygai bus parašytas mirties dekretas. Bet manoma, kad pirm to bus dar susikirtimų. Sovietų Sąjunga, Francija ir Ispanija, kartu ir kitos šalys, dėsiančios pastangas sustiprinti Tautų Lygą ir panaudoti ją prieš taikos ardytojus.

NACIONALĖ GVARDIJA ŠAUDO PIKIETININKUS

Forrest City, Ark., Birželio 2.—Keliolika pikietininkų suimta ir keletas sužeistų laike gvardiečių užpuolimo ant vatos darbininkų streikierių, rytinėj Arkansas valstijos dalyje. Gvardiečiai į pikietininkus šaudė iš šautuvų.

VIRŠ MILIJONO DARBININKŲ DALYVAVO STREIKE

Paryžius, Birželio 8.—Francijos darbininkai parodė, kad jie moka ne tik balsuoti, bet ir kovoti. Balsavimo laiku išreikštus reikalavimus jie patvirtino didžiuliu streiku, kuris apėmė virš milijono darbininkų po visą Franciją. Ir tas streikas laimėtas.

Darbininkų unijų viršininkų ir bosų atstovų susirinkime, kuriam pirmininkavo pats ministeris pirmininkas Leon Blum, bosų atstovai sutiko patenkinti šiuos reikalavimus:

1. Pakelti algas.
2. Pripažinti unijas.
3. Pripažino darbininkų delegacijų teises įteikti darbininkų reikalavimus.

Manoma, kad streikas užsibaigs ar šiandien ar rytoj, nors dar vienas darbininkų reikalavimas—duoti apmokamas atostagas—liko nepatenkintas, nes nauja valdžia pasižadėjo įvesti įstatymą, nustatantį 40 valandų darbo sąvaitę ir reikalaujantį apmokamų atostagų.

Valdžia už tai smarkiai atakuojama iš dešinės. Vidaus reikalų ministeris buvo priverstas konfiskuoti "Solidarite Francaise" specialę laidą del biauriaus puolimo ant valdžios.

Radikalai socialistai (liberalai) buvo pradėję atakuoti komunistus del išvedimo darbininkų į streiką. Komunistai jiems atsakė, kad streikieriai gali grįžti darban bile valandą, jei valdžia pripažins jų reikalavimus.

SUSTREIKAVO 150,000 ANGLIAKASIŲ

Paryžius, Birželio 8.—Matydami, kad virš milijono Francijos darbininkų laimi savo reikalavimus, išėjo streikan 150,000 angliakasių.

Kantono Valdžia Skelbia Karą Japonijai

Gabena Armiją Linkui Japonijos Fronto

Hong Kong, Birželio 5.—Per didelis Japonijos įsidrąsinimas ir lindimas į Chiniją išjudina Chinijos liaudį į kovą prieš Japonijos imperializmą.

Kantono (pietinės Chinijos) valdžia skelbia karą Japonijai.

Kuomintango (Nacionalistų Partijos) pietvakarinis pildantysis komitetas ir pietvakarinė politinė taryba davė įsakymą siųsti kariuomenę į šiaurę pasipriešinimui Japonijos lindimui.

Kantone gyvenantiems japonams įsakyta būti pasirengusiems apleisti miestą.

Japoniškas laikraštis Shanghajuje rašo, kad pietinė Chinijos armija užėmusi keturius miestus Hunan provincijoj.

Kantono valdžios paskelbimas karo Japonijai skaitomas pirmu žingsniu didelio pasipriešinimo Japonijai, kuris išsivystysiąs greitoj ateityj. Šiaurinės ir pietinės Chinijos armijos užvadinamos "Anti-Japanese Salvation Army."

1,000 ŠEIMYNŲ GRĘSIA IŠMETIMAS IŠ STUBŲ

Windsor, Birželio 6.—Aštuoni šimtai šeimynų gavo įsakymą išsikraustyti iš stubų, o du šimtai laukia beilifų, kurie išmeta baldus iš stubų. Tokiu būdu 1,000 šeimynų gręsia išmetimas iš stubų. Taip pasakė aldermanas T. Reycraft, Lanspeary parke įvykusiame mitinge.

DARBININKŲ ŽODIS

(THE WORKERS' WORD)

Kanados lietuvių darbininkų sąvaitraštis. Leidžia "Darbininkų Žodžio" Draugija.

Prenumeratos kaina Kanadoj ir Anglijoj: metams $2.00; 6 mėnesiams $1.00. Visur kitur: metams $2.50; 6 mėnesiams $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite "Darbininkų Žodžio" vardu.

"DARBININKŲ ŽODIS"
184 Spadina Ave., Box 31, Toronto, Ont.

BENNETTUI KVĖPIA HITLERIZMAS

Aną sąvatę Londone, Ont., kalbėdamas R. B. Bennett, konservativų vadas, pareiškė:

"Ar jūs kada nors pagalvojate, ką galima būtų padaryti su šios šalies turtais, jei būtų galima Kanados gyventojų vieton pastatyti vokiečių tautą su dabartine jos vadovybe? Ką padarytų iš Kanados turtų imperiška Japonija? . . . Mes nesakysime nieko apie gyvenimo sąlygas, bet būtų labai mažai, o gal ir visai nebūtų, bedarbių. Labai mažai būtų prekiniais traukiniais ir kitais būdais besitrankančių ir pašalpos kempių streikų. Mes visi būtume užimti išnaudojimu šalies turtų, budavojimu šalies garbės ir galios."

Kanados reakicnių kapitalistų vadas visai nusimaskavo. Čia jis aiškiai pasakė, kad jis užgiria fašizmą. Jis norėtų matyti visus Kanados darbininkus suvaržytus, kad negalėtų streikuoti; suvarytus į militariškas kempes ir budavojančius aerodromus, fortus ir kitus kariškus pabūklus, kas dabar yra daroma Vokietijoj.

Net ir Toronto Daily Star tą pastebi. Ji rašo:

"Tai stebėtinas didžiausios Kanadoj tautinės partijos vado užgyrimas nazizmo ir fašizmo."

Šiuose Bennetto žodžiuose slėpiasi labai daug. Liberalai prieš rinkimus daug žadėjo, bet dabar nieko nedaro, o dar daugiau blogina sąlygas biedniem naujais mokesčiais ir pašalpų mažinimais. Žmonės pradeda piktintis liberalų apgavyste. Tuomi naudojasi reakcionieriai ir perša Kanados gyventojams fašizmą ar japonišką militarizmą. Piršti seną konservatiišką politiką nebėra kaip, nes ir ta buvo nusimaskavusi.

Jei suvienytas liaudies frontas nebus sudarytas, įvairios darbo žmonių partijos nesigriebs bendromis jėgomis kovoti prieš fašizmo pastangas laimėti nepasitenkinančius žmones, pavojus reakcijos Kanadoj įsigalėjimo didelis.

REAKCIONIERIAI ATAKUOJA ATEIVIUS

"Ištkro, reikia ką nors daryti tiems nešvariems ateiviams," rašo vienas torontietis Toronto reakcionierių laikrašty—The Mail and Empire. "Jų išdidumas ir įsidrąsinimas tikriems kanadiečiams virsta nepakenčiamu. Tik per kelias pereitas sąvaites net du kanadiečiai per jūsų laikraštį skundėsi pasibiaurėtinu elgėsiu tų europiškų atmatų, kuriems mes per klaidą atidarėm šios šalies duris. Gegužės pirmą vienam iš tų korespondentų, kuris, kaip geras patriotas, pasirašo 'Kanadietis,' ta triukšmaujanti gauja, susidedanti iš nešvarių ateivių, kurie su savo 'sukrypusiomis moterimis' ir 'į bezdžiones panašiais vaikais, drįso savo buvimu teršti šventą Queens parko žemę, tiesiog įžeidė patrijotiškus jausmus."

"Jau pribrendęs laikas visiems padoriems, ištikimiems kanadijonams suorganizuoti kryžiaus karą tikslu nuvalyti mūsų dominiją nuo šių nuograibų," baigia jis savo laišką.

Tokių ateivius šmeižiančių raštų kapitalistinėj spaudoj telpa vis daugiau ir daugiau. Ypatingai po Pirmosios Gegužės demonstracijų pradėjo ragus kaišioti fašistiniai elementai. Jiems labai nepatiko, kad fašistiniai studentai buvo apkulti ir išvaryti iš Queens parko, kur jie norėjo trukdyti darbininkų suvienyto fronto mitingą, kuriame dalyvavo 40,000 žmonių.

Mes galime būti tikri, kad fašizmui valdžią paėmus Kanadoj, ateiviai susilauktume tokio likimo, kokio susilaukė Vokietijoj žydai. Jau dabar matosi, kad reakcionieriai to griebsis. Atakuoti revoliucinį judėjimą jiems nesiseka, nes ir kanadijonai jam pritaria. Todel jie puola ateivius, visaip juos šmeiždami, kad vietinius nustatyti prieš ateivius, kaip prieš "nekultūringus." Fašistai mėgina net taip perstatyti, kad ateiviai ir revoliuciniam judėjimui kenksmingi. Girdi, vietiniai komunistai visai kitoki. Tik ateiviai labai biaurūs.

Tas rodo, kad ateiviai turi rimčiau remti Kanados darbininkų kovas prieš fašizmą, kad nesusilaukti tokio likimo, kokio susilaukė žydai ir katalikai Vokietijoj.

TORONTO LIETUVIAI PIKTINASI UŽEMECKIU

Kai tik "Darbininkų Žodis" paskelbė, kad Užemeckis traukia "Darbininkų Žodį" teisman reikalaudamas $5,000, daugelis Toronto lietuvių išreiškė užuojautą "Darbininkų Žodžiui" ir pasmerkė Užemeckį. J. Kavoliūnas, J. Jokubynas, SLA kuopos nariai, pareiškė, kad nors ir nesimpatizuoją "Darbininkų Žodžiui," bet smerkią Užemeckį. Indrelis ir Šimonis pareiškė, kad jie pirmieji ateis pagelbon "Darbininkų Žodžiui," jei tik bus reikalas.

Vargiai rastum bent vieną Toronto lietuvį, kuris nesmerktų Užemeckio už kibimą prie laikraščio. Juk laikraštis nieko neišgalvojo prieš Užemeckį. Jei darbininkai jį kaltina, tai gal turi pamato kaltinti. Niekad dar neatsitiko, kad kas nekaltai žmogų kaltintų.

"Darbininkų Žodis" tikisi atmušti tokį užsimojimą užčiaupti burną laikraščiui ir darbininkams. Daugelis Toronto lietuvių jau prižadėjo būti liūdininkais "Darbininkų Žodžiui."

ISTORINIS VAKARŲ KANADOS LIETUVIŲ ŽYGIS

Vakarų Kanados lietuviai šiais metais rengiasi padaryti istorinį žygį ALDLD rajonai—trečias ir ketvirtas—rengiasi prie savo konferencijų. Tos konferencijos bus pirmi Vakarų Kanados lietuvių organizacijų atstovų pasitarimai. Tai bus pirmi tokie dideli žingsniai sustiprinimui lietuvių veikimo Vakarų Kanadoj.

Kanada labai didelė šalis. Lietuviai negyvena vienoj kurioj provincijoj, bet pasisklaidę po visą Kanadą. Ypatingai plačiai išsisklaidę Vakarų Kanados lietuviai. Jie gyvena po kelis įvairiuose miesteliuose ir miestuose, taip pat ir ant farmų. Todel suvažiavimas į vieną vietą aptarimui svarbesnių reikalų turi labai didelės svarbos.

Vakarų Kanados draugų konferencijų užduotis surasti būdus, kaip suartinti visas esamas kuopas, kad tokiu būdu pakelti Vakarų Kanados lietuvių organizacinį ir politinį stovį. Taipgi surasti gerus draugus į rajonų komitetus, kurie galėtų gerai vadovauti toms kuopoms ir bendram lietuvių judėjimui tuose rajonuose.

Kitas nemažas klausimas, tai prisidėjimas prie Lietuvos liaudies kovų už būvio pagerinimą ir demokratijos atsteigimą. Labai svarbu, kad Vakarų Kanados draugai savose konferencijose apkalbėtų Kanados Lietuvių Kongreso klausimą ir išrinktų atstovus į jį.

Neužmirškite ir "Darbininkų Žodžio" reikalų. Administracija pasiųs planus jo stiprinimui, o jūs apsvarstykite, kaip juos pravesite.

"Darbininkų Žodis" ragina visus Vakarų Kanados lietuvius susirūpinti tomis konferencijomis ir rimtai rengtis. Pašalpinės draugijos taipgi turėtų pasiųsti brolišKus atstovus ir prisidėti prie Kanados Lietuvių Kongreso klausimo svarstymo ir pasiuntimo atstovų.

KOKIŲ PRIEMONIŲ GRIEBIASI KAPITALIZMAS

Beieškant Detroite užmušto Suvienytų Valstijų valdžios tarnautojo Poole užmušėjų surastas siūlo galas, kuris privedė prie Juodojo Legijono, kurio nariai užmušė Poole ir daugelį kitų. Tas legijonas esąs suorganizuotas kovai prieš komunizmą ir jo simpatizatorius bei unijas. Spėjama, kad jis yra nužudęs darbininkų veikėjus įvairiose Suvienytų Valstijų vietose. Jame esą ir valdininkų. "Laisvė" rašo:

"Jame priklauso daugybė valdininkų—augštesnių ir žemesnių. Jame randą vietą policija ir įvairūs šnipai."

Suvienytų Valstijų darbininkų judėjimo vadai mano, kad už to Juodojo Legijono (Juoduoju Legijonu vadinamas todel, kad jo nariai savuose susirinkimuose dėvi juodas uniformas su mirties ženklu ant kaktos. Atlikdami teroristinius žygius apsisiaučia tuo uždangalu) stovi Hearstas ir kiti Suvienytų Valstijų kapitalistai fašizmo rėmėjai. "Laisvė" sako:

"Mes pilniausiai sutinkame su 'Daily Workerio' išvadomis, kad už **Juodojo Legijono pečių stovi Hearstas, Liberty League ir kiti stambieji kapitalistai, kovoją prieš darbininkų judėjimą, pasirįžę ji sunaikinti."**

"Priešdarbininkiška Juodojo Legijono programa supuola su kovojančių unijas fabrikantų programa," sako Michigano valstijos Farmerių-Darbo Partija savo pareiškime. **"Automobilių fabrikantų programa pavesta vykinti miesto ir valstijos valdiškom įstaigom. Juodasis Legijonas surado apsaugą šitose įstaigose. Tik kudiškas žmogus gali tikėti, kad tokia organizacija, kaip Juodasis Legijonas, gali gyvuoti ilgesnį laiką be pritarimo, kad ir tylaus, iš policijos, prokuratūros ir politikierių pusės."**

Juodasis Legijonas veikiąs net keturiolikoj valstijų.

Tas parodo, prie ko eina Amerikos kapitalizmas kovoje prieš darbo žmones, ieškančius išėjimo iš šios išnaudojimo sistemos. Jis griebiasi juodžiausio darbo—teroro. Jis organizuoja slaptą armiją iš įvairių niekšų, kuriai, aiškų, negaili ir pinigų.

KODEL ŽMONĖS ATSITRAUKIA NUO BAŽNYČIŲ

"Nėra nei vienos didesnės bažnyčios, kuri nepergyventų nykimo," skundžiasi vienas kunigas liberalų didlapy—The Toronto Daily Star. "Žmonės sukyla prieš savo bažnyčias, pavyzdžiui, Ispanijoj, Meksikoj ir Pietų Amerikos šalyse. Vienas mano draugas, simpatizuojąs katalikų bažnyčiai, man tvirtino, kad jo miestely (Ontarijoj) socializmas ir net komunizmas labai plėčiasi net ir tarp katalikų. Gal nėra tokio didelio sukilimo protestonų bažnyčiose, bet susidomėjimo bažnyčia nykimas neabejotinas."

Dvi priežastys esančios del bažnyčių nykimo. Viena, tai kad bažnyčia negyvenanti pagal Kristaus mokslą. "Nei vienas krikščionis senose krikščioniškose šalyse šiandien negali didžiuotis savo bažnyčia," jis sako. "Nei vienas krikščionis šiandien netiki, kad dabartinės bažnyčios galėtų kada nors įsteigti ant žemės dievo karalystę.

"Kita priežastis," jis sako, "tai ta: kuomet viena iš didžiausių bažnyčių, bet suėsta sauso supuvimo, liko paversta į dulkes, pasaulis nebegali būti tokiuo, kokiuo jis buvo pirmiau. (Čia jis turi mintyj Rusiją—Red.). Bažnyčios, kurios atsisako būti brolškomis, visai niekam nevertos. Joms gresia sunykimas. Vargšai nebesidomi jomis. Jie atsuka vilties ir troškimų pilnas akis į socializmą. Lenktynės eina ne tarp krikščionybės ir socializmo, bet tarp kriščioniško socializmo ir komunizmo."

Jis teisingai pažymi, kad biedni žmonės nebesiinteresuoja bažnyčiomis. Bažnyčios, kurios nesirūpina gynimu vargšų reikalų, negali interesuoti jų. Bet reikia pastebėti, kad minėto kunigo žadamasis krikščioniškas socializmas vargšų niekur kitur nenuves, kaip tik ten, kur atvedė krikščionybė. Krikščionybė ir gražiai papuošta, bet ji nebuvo vykdoma tų, kurie ją skelbia. Taip neįvykdys to krikščioniško socializmo tie, kurie tik žodžiais apie tai kalba. Kad socializmas įvykdyti, reikia panaikinti išnaudojimą—panaikinti išnaudotojų klasę. Brolškais žodžiais tą padaryti nebus galima.

Jau Ne Draugas

Ei varge, mokytojau mano,
Pamėgai mane tu senai;
Dar vygėj matušei liūliuojant
Mane tu dažnai mylavai.

Manęs neapleidi tu niekad:
Kur einu—paskui vis seki;
Nuo ryto lyg vakaro lydi,
Sapnuot tik laisvai palieki.

Išmokei mane tu kentėti,
Kaip draugą nuo priešo atskirt,
Bet liauk jau toliau belydėti,
Nenoriu tave bepažint.

Radau jau aš tavo gimtinę,—
Šaknis nedorybės piktos.
Rengiuosi kovon žūtbūtinėn—
Ne draugas jau ant visados.

Sobuvos Petras

ŽINIOS IŠ SOVIETŲ SĄJUNGOS

Garsinis Kilnojamas Kino Laukuose

Taškentas.—Uzbekistano rajonuose pradėjo veikti 4 garsiniai kilnojami kino. Tūkstančiai kolhoznikų turi galimybės klausyt ir žiūrėt garsiakalbes filmas lauko stovyklose. Kochandsko rajone su dideliu pasisekimu demonstruojama filma "Kova už Kijevą."

Kasdien 20-30 kolhozų kviečia pas save kino. Gegužės mėn. siunčiama dar 4 garsiniai kilnojami kino į tolimesnius respublikos rajonus. Vasarą kilnojamų kino skaičius bus padidintas iki 54.

Sovietų Sostinė Šiais Metais Gaus 500 Naujų Autobusų

Šiais metais Maskvoj bus paleista 250 naujų treilautobusų (autobusų, kurie naudoja viršui elektros laidus, bet jiem nereikia rėlių), ir toks skaičius paprastų autobusų.

Atidaromos dvi naujos treilautobusų linijos, ir tuo pačiu metu planuojama atidaryti 5 naujos autobusų linijos ir esamos 8 linijos prailginti. Dešimtsmetiniam rekonstrukcijos plane šiais metais numatoma prailginti Maksvoj 35 mylias gatvėkarių linijų ir nutiesti naują liniją 23 mylių ilgumo.

Skubiai Pradės Elektrikinių Ledlaužių Statybą

Leningrado laivų statybos kieme greitu laiku bus pradėta budavoti du milžiniški Diesel elektrikiniai ledlaužiai.

Ledlaužiai, Krasin, Yermak ir Lenin, yra stipriausi ledlaužiai visame pasaulyje, bet jie aptarnaujami gariniais katilais, jie reikalauja daug kuro, kurio negali pasiimti daugiau, kaip 25 dienoms. Du naujai statomi ledlaužiai bus aptarnaujami Diesel elektriniais motorais, kurie bus užvardinti S. Kirow ir Velerian Kuibyshev, jie galės be kuro paėmimo nuplaukti iš Murmansko (netoli šiaurinės Finijos) į Vladivastoką, perplau k d a m i šiaurės vandenis.

Penkiolika fabrikų gamina tiems laivams reikalingą mašineriją, ir manoma, kad 1937 metais tais ledlaužiais bus galima daryti ekspedicijas į artiko srytis.

Dideli Kreditai Kolektyvams

RSFSR Liaudies Komisarų Taryba per Agrikutūros Banką suteiks kolektyvams 31 milijoną rublių kreditų keturiems metams. Kreditai skiriami kolektyvų namų statybai, tobulinimui gyvulininkystės, įvedimui vandens linijų, elektrifikacijai ir kitems ūkiui naudingiems dalykams.

Bus Išmegintas Naujas Saugus Parašiutas

Osoaviakhimo inžin i e r i u s Lanskoi sukonstruktavo naujos rūšies parašiutą. Parašiutas yra dubeltavas ir užima 40 % mažesnį plotį, negu pirmesni parašiutai, ir daugiau 30% trukdys leidimosi greitumą. Kaip greitai atsidarys žemutinis parašiutas, taip greitai pagavus oro srovė atidarys ir viršutinį. Mėginimai bus padaryti šią vasarą.

Armenijoj Numatoma Didelė Judžių Gamyba

Netoli Armenijos sostinės, ant Zanga upės kalvų iki 1938 metų numatoma pastatyti 20 judamųjų paveikslų studijų, kurios kainuos 20 milijonų rublių. Jose numatoma kasmet padaryti apie 20 didelių filmų. Dabar jau toli pažengus Armenijos filmų industrija.

Atrandami Reikalingi Mineralai

Netoli Inder ežero lygiose dykumose tapo atrasta vietų, kuriose randasi apie 40% borato. Tas mineralas pirmiau būdavo importuojamas, bet pereitais metais jo buvo iškasta 5,000 tonų, o šiemet bus importas visiškai sulaikytas.

Tas rajonas randasi prie Kaspijos jūrų, tarp Volga ir Emba upių, jame užtikta labai svarbių mineralų ir aukštos kokybės aliejaus.

KETVIRTO RAJONO ALDLD KUOPŲ SUVAŽIAVIMAS ĮVYKS 19 LIEPOS, EDMONTONE

IV Rajono Komitetas, pritariant kuopoms, galutinai nuskyrė suvažiavimo laiką 19 d. liepos (sekmadienyje), Edmontone. Ketvirto Rajono ribose esančios kuopos ruoškites prie suvažiavimo. Būtų gerai, kad nuo kiekvienos kuopos nors po pora delegatų atvyktų, jei tam leis aplinkybės. Per susirinkimus darykite sumanymus, kaip mūsų organizaciją pakelti ant aukštesnio veikimo laipsnio, ir kaip mūsų ketvirtam rajone gyvenančius lietuvius sutraukti po AL DLD vėliava. Sumanymus siųskite rajono sekretoriui arba įteikite į suvažiavimą vykstantiems delegatams. Neužilgo IV Rajono Komitetas paduos spaudon suvažiavimui pagamintą dienotvarkę.

Mes tikimes, kad šis suvažiavimas pravers mūsų rajonui platesnes duris į kuopų augimą bei jų stiprinimą.

IV Rajono Komitetas

—o—

Mes Užgiriam Šaukimą Kanados Lietuvių Kongreso

ALDLD IV Rajono Komitetas ir 18 kuopos susirinkimas, įvykęs gegužės 31 dieną, užgyrė šaukimą visos Kanados Lietuvių Kongreso.

Nors mums geografinės aplinkybės yra gana sunkios, bet tikimes, kad atsiras draugų, kurie stengsis visas kliūtis nugalėti ir dalyvauti visuotinam Kanados Lietuvių Kongrese.

IV Rajono Komitetas

Iš A.L.D.L.D. Kanados Veikiančio Kimiteto Raštinės

Kanados vakarų draugai, IV ir III ALDLD Rajonai, šią vasarą šaukia savo kuopų suvažiavimus. Trečio Rajono suvažiavimas įvyks tuojau — 29-30 dienomis birželio, o IV Rajono suvažiavimas įvyks 19 d. liepos.

K. V. K. iš savo pusės senai užgyrė tokius suvažiavimus ir ragina visas tuose rajonuose esančias ALDLD kuopas tuo klausimu rimtai susirūpinti ir stengtis iš kiekvienos kuopos, kaip galint pasiųsti kuoskaitlingiausią delegaciją į suvažiavimus.

Rajonų suvažiavimų pasekmingumas priklausys ne vien nuo Rajonų Komitetų ir šiek tiek iš kuopų papildytų šaukimo iniciatorių, bet svarbiausia tai, kaip tuo klausimu susidomės rajonus sudarančios ALDLD kuopos. Kadangi vakarų ir centralinėj Kanadoj gyvena nemažai lietuvių ir daugumoj išsiskirstę po farmas, miškus ir mainas, kurie savo kovingumu kartais pralenkia net miestų darbininkus, tai jeigu šiandien jie nestovi veikime, tai ne kur kitur yra kaltė, kaip tik vien neužmezgimas su jais organizacinio ryšio. Tad jeigu suvažiavimai bus skaitlingi, dalyvaus iš visų kuopų atstovai suvažiavime, tai tuomet suvažiavimai lengvai galės išspręsti savo teritorijose gyvenančių lietuvių organizavimo problemas ir grįžę iš suvažiavimų plačiai išplėtoti veikimą.

Suvažiavimuose svarbiausia turi būti paliesti šie dalykai: 1) ALDLD kuopų organizavimas ir stiprinimas, taipgi plačiai paliesti pavienių draugų traukimą į organizaciją, nes tose sąlygose galima daug tokių narių gauti. Gyvenantieji atskiri draugai farmose arba kitose vietose simpatizuoja mūsų judėjimui, bet daugumoje pasiaiškina, kad del tos priežasties negali priklausyti organizacijai. Tad jeigu rimtai paims tą klausimą suvažiavimai, tai toji problema bus išrišta. Turi surasti suvažiavimai, kokiu būdu su pavieniais draugais palaikyti gerą organizacinį ryšį. Gali daug tokių patyrimų pasinaudoti iš Trečio Rajono veikimo.

2) Kaip yra svarbu įtraukti į organizaciją kuodaugiausia narių, taip dar svarbiau, kad tie nariai ir kuopos veiktų. Veikimui yra daug atskirų klausimų, jie dalinasi į nacionalinius ir rajoninius, į tautinius ir tarptautinius. Jeigu klausimas yra nacionalinis arba tautinis, tai jis apima visus Kanados lietuvius ir visiems lygiai privaloma ant jų veikti, o kartais gali būti ir tarptautinis, bet jis tik apimantis tarptautiniai tam tikrus distriktus (pavyzdžiui: atskirų šakų streikai, kurie neliečia kitus distriktus), tai tokiam atvėjuj ir mūsų Rajonų Komitetai turi mokėti išvystyti savo iniciatyvą. Bet ALDLD kuopų veikimas daugiausia rymo ant lietuviškų klausimų, tai suvažiavimai ta krypčia ir turi diskusuoti, kaip įtraukti savo rajono rybose gyvenančius lietuvius į tą judėjimą, nes jeigu bus padaryta tik tarimai, kaip įtraukti į organizuotų darbininkų sąrašą, o ne padaryta tarimų, kaip per visą laiką po suvažiavimui palaikyti tą judėjimą, tai suvažiavimai neatsieks savo tikslo.

3) Klausimas, vienas iš šiandieninių Kanados lietuviams svarbiausių klausimų, tai dalyvavimas Kanados Lietuvių Kongrese, kurį šaukia Montrealo lietuviai. Suvažiavimai plačiai apdiskusuokite, kokiu būdu galėsite prisiųsti savo atstovus į Kongresą. Po Kongresui visoj Kanadoj turės prasidėti didelis veikimas Lietuvos klausimu; turėsime smarkiai veikti del grąžinimo Lietuvos liaudžiai laisvės, tad suvažiavimai diskusuokite, kaip tokį veikimą galėsite vystyti savo rajonų ribose. Neužmirškite, kad tas veikimas neturės sutilpti ALDLD organizacijos rėmuose, bet turės apimti ir tuos sluogsnius, kurie yra priešingi mūsų organizacijai, o nėra priešingi veikimui už grąžinimą Lietuvos liaudžiai laisvės. Jeigu padarysite gerus tarimus, tai juos gausite į veikimą. Prie to, apdiskusuokite kokią tuomet turėsite naudoti taktiką ir duokite Kanados Lietuvių Kongresui tos taktikos pasiūlymus.

Jūsų suvažiavimų šaukimas yra stiprinimu Kanados lietuvių darbininkų judėjimo daugelyje klausimų, tad mes nuo savęs tokius pirmus jūsų daromus žygius užgiriame ir karštai sveikiname tikėdami, kad su tais žygiais sustiprinsite centralinės ir vakarų Kanados lietuvių darbininkų judėjimą.

M. Guoba
K. V. K. Sekretorius

6,000 ŽYDŲ PABĖGO IŠ MINSKO WARŠAWON

Waršawa, Birželio 5.—Trysdešimt penki tūkstančiai žmonių, daugiausia ūkininkų iš Minsko apylinkės, dalyvavo nužudyto kareivio laidotuvėse. Paskui jie uždegė žydų namus. Užpuolimo ant žydų laiku sėši žydai užmušti ir apie 40 sužeista.

Bijodami dar didesnių pogromų 6,000 žydų apleido Minską ir pribuvo į Waršawą, kuri nuo Minsko už 17 mylių. Apie 1,000 žydų užsibarikadavo savo namuose.

"TRYS MOTERYS" FILMA VISIEMS PATINKA

Toronto, Birželio 4.—Po trijų dienų rodymo Sovietų Filmos "Trys Moterys" visas Toronto miestas sužinojo apie tą filmą. Kurie jau matę, tie pasakoja, kad viena iš gražiausių filmų, kokia kada nors Toronte pasimaišė.

Filmų kritikai sako, kad tai pirma Sovietų filma, kuri taip gerai techniškai apdirbta.

Ši filma bus rodoma ir kituose miestuose. Sekite pranešimus ir nueikite pamatyti.

Redakcijos Atsakymas

Kuopos Korespondentui (Sudbury):—Kanados Lietuvių Konresui laikas numatomas pradžioj rugpiūčio, o ne gruodyje. Iniciatyvinio komiteto atsišaukimas, kuris tilpo 22-me "Darbininkų Žodžio numeryje, pirmame puslapyje, sako: "Toks kongresas propanuojamas šaukti Montreale rugpiūčio pradžioj, 1936 m." Tą laiką užgyrė ne tik torontiečiai, bet ir kitos kolonijos. Todel nebeverta išnaujo diskusuoti apie laiką kongresui.

DARBININKO AKIM ŽIŪRINT

Quebeco provincijos valdonai savo planais darbo žmonėms pavergti pralenkia visų kitų provincijų valdonus. Anais metais jie įvedė įstatymus, kurie varžo unijų ir spaudos laisvę. Dabar ponas Bouchard sugalvojo planą bedarbiams pavergti.

Bouchard planas reikalauja, kad visi bedarbiai būtų pristatyti prie darbų, o iš jų uždarbio mokama jiem į sąvaitę po tiek, kiek jie gaudavo pašalpos toj apylinkėj ar mieste. Kitaip sakant, jei bedarbis išdirbs visą sąvaitę, tai jo uždarbį išmokės gal per keturias sąvaites tam tikromis dalimis.

* * * * *

Montrealo lietuviai paėmė iniciatyvą šaukimui Kanados Lietuvių Kongreso. Kanados Veikiantis Komitetas montrealiečių sudarytą komitetą užgyrė. Aišku, jis bus užgirtas ir kitų organizacijų ir pavienių Kanados lietuvių. Dabar lieka mums tik vienas darbas—visos Kanados lietuviams mobilizuotis tam kongresui. Organizacijos turi rūpintis delegatų pasiuntimu. Reikia dėti pastangas, kad kuo didžiausį skaičių delegatų pasiųsti. Neužmirškite ir finansiniai paremti, nes kongreso sušaukimas padarys nemažai išlaidų tam komitetui.

* * * * *

Kanados lietuvių judėjimas nuolatos žengia pirmyn. Mūsų draugai vakarinėj Kanadoj iki šiol nebuvo turėję jokių susivažiavimų, o šiemet prie jų rengiasi abu rajonai—trečias ir ketvirtas. Mums rytiečiams baisiai norėtusi nuvykti pas tuos draugus, dalyvauti jų susivažiavimuose, bet tas nelemtas tolumas ir mūsų organizacijų iždų biednumas sutrukdo. Bet mes tikimes, kad su laiku bus nugalėtos ir šios kliūtys. O tuo tarpu draugai atliks viską ir be mūsų. Šiuo laiku bus daug svarbiau, jei draugai bendromis jėgomis galėtų atsiųsti savo atstovus į visos Kanados Lietuvių Kongresą.

* * * * *

"Darb. Žodis" pranešė, kad Užemeckis traukia "Darbininkų Žodį" teisman už patalpinimą S. Tamošiūno korespondenci jos. Vadinasi, už patarnavimą darbininkui "Darbininkų Žodis" dabar atakuojamas ir iš jo reikalaujama net $5,000.

Besikalbėdamas su draugu J. Broga Užemeckis išsireiškė, kad todel jis traukią teisman "Darbinnku Žodį," o ne Tamošiūną, kad "Darbininkų Žodis" turįs pinigų. o Tamošiūnas nieko neturįs. Išeina, kad Užemeckiui ne savo "nekaltumas" parodyti rūpi, bet kas nors kitas, kitaip sakan, "Darbininkų Žodžiui" pakenkimas.

* * * * *

Nebus perdėta, jei pasakysiu, kad šioj byloj ne vieno Užemeckio ranka kyšo. Čia yra darbininkiško judėjimo priešų užsimojimas ant Kanados lietuvių laikraščio. S. Tamošiūno laiškas naudojamas tik prisikabinimui.

* * * * *

Man atrodo, kad nudegs jie nagus. "Darbininkų Žodis" turi draugų ne tik tarpe Kanados lietuvių, bet ir tarpe vietinių darbininku, kurie padės "Darbininkų Žodžiui" atmušti tą pasikėsinimą.

* * * * *

Kas dar pažymėtina, kad Užemeckis skleidžia melagingas žinias, būk visi Toronto lietuviai, simpatizuoją laikraščiui, "persigande" esą, prašyte prašą Užemeckio, kad tik jis taikytųsi. Norima išgązdinti Toronto lietuvius, kad neremtų laikraščio, nes jam būsiąs "galas."

"Negirk dienos be vakaro," sako lietuviška patarlė. Kas jau dabar mano, kad Užemeckis baisią "bombą" įmetė į Kanados lietuvių judėjimą, tas labai klysta.

J. Paukštis

Surado Vaistus Gydymui Motinų Karštinės

Maskva, Birželio 1.—Sovietų mokslininkai surado vaistus išgydymui tam tikros karštinės, kuria suserga motinos po gimdymo, nuo kurios tik Anglijoj per metus išmiršta po 500 motinų. 270 mėginimų davė gerus rezultatus.

Minėta karštinė pasireiškia nuo kraujuje esančių mikrobų (haemolytic streptocicci). Pagelba tam tikrų vaistų tie mikrobai užmušami ir prašalinamas pavojus susirgti ta karštine.

DARBININKIŲ SKYRIUS

SSRS Moteris

G. N. Kaminsky
Sveikatos Komisaras

Moterų darbininkių ir tarnautojų skaičius nacionalės ekonomijos šakose per pirmą ir antrą penkmetinio plano periodą pakilo 4 ir puse milijono, dabar priskaitoma iki 8 milijonų, beveik vienas trečdalis visų dirbančiųjų. Laike šio periodo kaimuose eina didelė revoliucija visiškam moteries vietos pakeitimui agrikultūroj. Visur mes pamatysime materis kolektyvų ūkininkes, kurios vadovauja brigadoms, vairuoja traktorius, operuoja kombainus, pirmininkauja kolektyvams, ir t.t. Moterų tarnaujančių valstybiniuose ūkiuose skaičius per šios vasaros periodą pakilo keletą kartų ir dabar prašoka milijoną.

Su išvystymu šalyje industrializacijos, moteris įėjo industrijon ir užviešpatavo tam tikrą skaičių amatų ir profesijų, kur pirmiau moteris buvo visiškai nežinoma. Sovietų Sąjungos metalurginėj industrijoj 24.6 nuošimčiai dirbančiųjų yra moterys, kuomet Anglijoj tik 5.4 nuošimčiai, ir kituose Europos kraštuose ir Amerikoj dar mažesnis skaičius. Sovietų mainų industrijoj moterys sudaro 27.9 nuošimčius, kuomet Francijoj tik 2.7 nuošimčiai, ir kitose Europos šalyse ir Amerikoj dar mažesnis kiekis.

Skirtumai užėmimo vietose buvo rezultatai plačiai moteris slėgiančio biauraus gyvenimo, kurį Sovietų Sąjunga naikina ir veda į kultūrinį, politinį ir industrinį-technikinį lygį dirbančią moterį. Tas buvo galima atsiekti su mechanizavimu industrijos ir paliuosavimu jos socialiniam ir kiekvienos dienos gyvenimui nuo įvairaus namų saugojimo, kuris buvo pririšęs jos rankas ir kojas. Čia turi būt pažymėtas vienas faktas, kad mūsų teisės uždraudžia naudoti moterį tam tikrose industrijos šakose, kuriose pripažinta pavojus jos sveikatai.

Sovietų darbininkė moteris turi trumpą 7 valandų darbo dieną, kuomet kitose darbo šakose nustatyta maksimumas šešios ir pusė valandos, ir trumpiausia 4 valandos, kaip kad dirba X-ray darbininkės. Čia būna nuolatinis darbo atsitraukimas tam tikros dalies moterų del pavojaus ligos. Sulyginus 1930 m. iki 1934 metų tokių ligų pavojų buvo sumažinta 32 nuošimčiais mašinerijos industrijoj, ir 19 nuošimčių bovelnos industrijoj.

Moteris Mokslinėse Įstaigose Ir Studijose

Lavinimesi profesijų, moteris užėmė angščiausią prakilnią rolę. 1935 metais daugiau negu 11,000 moterų dirbo mokslinį darbą Sovietų institutuose. Čia daugiau negu 20 kartų pakilo moterų gydytojų skaičius, sulyginus su priešrevoliucinėmis dienomis; 1935 m. mes turime moterų daktarų 42,000, o 1914 metais neturėjome 2,000.

Pirmą užduotį kovoje del kultūrinio moteries išsivystymo atliekama tarp mergaičių mokyklinio amžiaus. Skaičius mergaičių pradžios, jaunesnio amžiaus aukštesnių, ir pakankamo amžiaus aukštesnių mokyklų pakilo nuo 4.4 milijonų 1928 m. iki 12 milijonų 1935-1936 metais, kas sudaro 47 nuošimčius visų mokinių.

Skaičius moterų technologinėse ir aukštesnėse mokyklose keturis kartus pakilo ir darbo amatų mokyklose 13 kartų pasidaugino, sulyginant su 1928 m. Medikalinės mokyklos 1935 metais priėmė 16,000 moterų studenčių.

Aiškus supratimas gaunasi Sovietų moterų ateities skirtumo nuo kitų kraštų, tai paimant proporcingai moterų studenčių nuošimtį. Kituose Europos kraštuose, abelnai paėmus moterų studenčių aukštesnėse technologijos mokyklose skaičius sudaro 3.5 nuošimčio, o Sovietų Sąjungoj 23.3 nuošimčio Aukštesnėse agrikultūros mokyklose Vokietijoj ir Italijoj ne daugiau kaip 1.5 nuošimčio iš visų studentų skaičiaus yra moterys; Sovietų Sąjungoj 31.8 nuošimtis yra moterys. Proporcija moterų gydytojų Europos kraštuose kyla nuo 2 nuošimčių (Italijoj) iki 9 nuošimčių (Anglijoj); Sovietų Sąjungoj moterų gydytojų skaičius beveik sudaro pusę visų gydytojų skaičiaus.

Moteris Kasdieniniame Gyvenime

....Fundamentaliniai pasikeitimai randa vietos kasdieniniam moterų gyvenime. Ji pradedama paliuosuoti nuo virtuvės puodų ir kamino. 1928 metais publikos valgyklos pagamino 550 milijonų lėkščių valgių, o 1935 m. tas lėkščių skaičius pakilo iki 6,000 milijonų.

Daromi dideli užsimojimai pagerinti saugojimą motinų ir vaikų visoje Sovietų Sąjungoje. Laike gimdymų specialė apdrauda garantuoja Sovietų darbininkei moteriai keturis mėnesius atostogų (du mėnesius prieš gimdymą ir du po gimdymui) su pilna alga. Mūsų teisės laiduoja specialų laiką atsitraukti motinai nuo darbo del apžiūrėjimo kudikio ir už tai nenutraukiama alga.

Tolimesnė protekcija gamina materialės pagelbos garantiją vaikams; atsitikime jeigu tėvas yra atsiskyręs, tai turi mokėti alimoniją.

Paskyrimai del socialės apdraudos padengti motinų ir vaikų reikalus smarkiai auga. Iš šių fondų, finansinė pagelba motinoms laike gimdymų pakilo nuo 30 milijonų rublių 1928 m. iki 200 milį rub. 1935 metais ir per tą pat laiką fondas saugojimui naujagimių pakilo nuo 21 mil. rub. iki 38 mil. rublių. Paskyrimai vaikų maitinimui siekia iki šešių mil. rublių, vaikų auklėtuvėms daugiau 138 mil. rublių, vaikų darželiams ir žaidimo vietoms daugiau 158 mil. rublių, ir daugiau 31 mil. rublių del pionierių kempių, vaikų sanitarijų ir kitų vaikų institucijų.

Mes išplėtėme platų tinklą vaikų auklėtuvių, nuolatinių ir sezoninių vietų skaičius pakilo nuo buvusių 11,000 1913 metais iki penkių milijonų 1935 m. Nacionalės Respublikos, kurios nežinojo nieko apie egzistavimą tokių institucijų prešrevoliuciniais laikais, tai dabar jos turi daug tokių auklėtuvių. Didelis skaičius visoje šalyje įstaigų lošia labai svarbią rolę saugodamos motinystės ir vaikų sveikatą, daugiau negu 28 milijonai vizitų buvo užrekorduota tose įstaigose 1935 metais. Vaikų namai pasidaugins dvylika kartų per antro penkmečio periodą, kurių buvo daugiau vienas milijonas 1934-1935 m. Pridedant platų kiekį vaikų žaidimų vietų, kurios buvo suorganizuotos kolektyvuose. Visi šie institutai, kaip Leninas pareiškė, yra "sėklos komunizmui," paliuosavimas moteries ir sudaužymas jos priklausomybės vyrui.

Dirvoje fizinės kultūros darbo moteries rolė ir neatsiliekančiai auga, 2 milijonai moterų į šį darbą buvo įsitraukę 1935 metais, ir 350,000 moterų perėjo mėginimus GTO (Pasiruošimas del Darbo ir Apsigynimo) su pirmo laipsnio pažymėjimais. Šis judėjimas užsiima lipinėjimu į kalnus, taip pat tūkstančiai darbininkių moterų iš fabrikų ir kolektyvinių ūkių ėmė dalyvumą į Kaukazų kalnų ekskursijas.

Moteris Kaipo Motina

Yra rezultatai pagilinti pagerinimą Sovietų Sąjungos moteries gyvenimo sąlygų, padaryti jos rolę ne tiktai kaipo gero piliečio, bet taip pat ir kaipo motinos, tas labai ūgdoma. Daugumoje Sovietų Sąjungos teritorijų ir provincijų gimimai pakilo nuo 35 iki 50 gimimų kiekvienam tūkstančiui gyventojų, tai yra didelis dauginimasis gyventojų, toli pralenkiantis kitus kraštus. Pas mus metinis žmonių prieauglis siekia apie 3 milijonus gyventojų, ir mes turime galimumus tikėtis dar didesnio prieauglio šiais metais. Tą nurodo ženklai, kad žymiai padidėjo atsilankymas moterų į pasirodavimo įstaigas.

Gimdyti ir suteikti pasauliui sveikus vaikus tampa garbingu dalyku kolektyvo ir fabriko darbininkei; tas dalykas tampa išrišimu socialinių dalykų kolektyvuose ir fabrikuose per visą Sovietų šalį. 1935 metais naujai pradėta praktikuoti beskausmiai gimdymai, pradėta vykdyti gyveniman ant didelės skalės. Šitas svarbus darbas pradėta vystyti per visą šalį, ir jau mes esame gavę daug laiškų, kuriuose motinos dėkavoja, nes jos patyrė beskausmius gimdymus.

Del Abortų

Kalbant apie gimimų problemas, mes neturime vengti klausimo, kuris yra priežastimi nesuprantamų ir nepradėjimų remiantis Sovietų politika—Aš nurodau į abortus.

Taip toli atgal, 1920 metais, Sovietų autoritetai leido praktikuoti abortus "taip ilgai, ant kiek praeities įsigyvenę moraliniai papročiai ir sunkumai ekonominės padėties spaudė dabartinę dalį moterų sutikti geruoju ir pasiduoti tai operacijai." Tas parodo, kad lygiai ir tuomet Sovietų jėgos buvo priešingos abortams. 1913 metais, Leninas rašė, kad klasiniai sąmoningi darbininkai neužginčyjami priešai neo-maltuzianizmui. Taip pat jis smerkė abortus kaipo socialinį blogumą. Leninas nebereikalo išrišo, kad teisės nustatytos kapitalistinėse sąlygose, yra varyklis prie abortų, yra "veidmainystė valdančiosios klasės." Kapitalistinėse sąlygose tos teisės "neužgydo kapitalizmo skausmus, bet labai priešingai piktai, labai sunkiai spaudžia mases."

Permainymas gyvenimo padėties Sovietų Sąjungoje, sunaikinimas kapitalizmo ir išnaudojimo, pagerinimas dirbančiųjų gyvybių, aiškus sustiprinimas socialinės sistemos šalyse, iškėlė į politinį ir kultūrinį lygį darbininkus—kaip galint mums šiandien pakelti abortų klausimą visiškai skirtingai.

Sovietų Sąjungos moteris šiandien turi progą gimdyti be jokių rūpesčių, Sovietų valstybė joms suteikia tinkamą medžiaginį užtikrinimą.

Sovietų valdžia dabar darbuojasi ant valstybinės problemos suteikti socialinę pagelbą skaitlingom šeimynom, iki maksimumo išvystant vaikų auklėtuves, vaikų darželius ir kitas institucijas nustatant minimumą, kurį vaiko tėvas turės sumokėti, jei jis negyvena su motina, ir kitus klausimus.

Su tokiais reiškiniais mes artinames prie uždraudimo abortų ir kriminalinės praktikos panaikinimo, nes pripažinta, kad abortai labai atsiliepia ant moteries sveikatos, paliekama tas tik sveikatos sumetimais.

Sovietų moteris vaidina didelę rolę industrijoj ir agrikultūroj; ji tampa stipresnė kaipo motina Sovietų gentkartės; ji yra paaukštinima į aukštą lygį vadovauti Sovietų valstybei.

Praeitame visos Sovietų Sąjungos Kongrese, 187-ios moterys delegatės dalyvavo, kuomet daugiau negu 100 moterų yra narėmis USSR Centralinio Pildomojo Komiteto. Tūkstančiai moterų aktualiai dirba herojišką darbą, dauguma iš jų vertos aukščiausio atsiteisimo iš mūsų šalies Leninistinės tvarkos.

Vertė **Matilda**

Chicago, Birželio 5.—Patricia Maguire, Oak parko gražuolė, 31 metų amžiaus, jau keturi metai, kaip serga miego liga.

"Ji suprato mane," pareiškė Dr. Rene Cruchet, garsus Francijos gydytojas. "Aš spėjau iš jos akių. Kada aš kalbėjau apie jos padėtį, jos akys prisipildė ašaromis."

Nežiūrint to, kad ji jaučia ir girdi, pabusti negali.

Padėkos ir Atsisveikinmo Žodis

Tikiu, kuomet šitą straipsnį skaitysite, jau visoms bus žinoma apie mano išvykymą iš Toronto.

Kadangi del laiko stokos ir kitų priežasčių nebuvo galima su visomis draugėmis asmeniškai atsisveikinti, todel jaučiu už pareigą per laikraštį tarti atsisveikinimo žodį, prašydama nepasilikti blogos nuomonės apie mane, nežiūrint nors ir mažiausiai kurią csu užgavusi. Kartu gyvenant užgavimų negalima išvengti. Vienok nenorėčiau, kad pas drauges bendradarbes liktų neblaivi širdis apie mane.

Atsiskyrimo valanda man buvo viena iš nejaukiausių, tuo labiau sunkino, kad draugės, laike mano buvimo Toronte, visuomet rodė man didelį draugiškumą, nuoširdumą, padėdamos taip asmeniniuose, taip organizaciniuose dalykuose.

Bendrai tariant, pas torontietes drauges pasireiškia didelis draugiškumas, sugyvenimas. Gal šita priežastis ir yra visas gudrumas, kad jos visuomet draugiškai sugyvendamos ir organizaciniu atžvilgiu atlieka didelius darbus, nes ir priežodis sako, kad "Kur yra vienybė—ten ir galybė." Jei pas drauges ir ateityj pasireikš šios gerosios ypatybės, tai neabejoju, kad į savo eiles kas kart gaus daugiau draugių ir dar didesnius darbus galės atlikti.

Taip-gi neužmirštamas nuoširdus ačiū draugėms, kurios ne tik reiškėte liūdną atsiskyrimo valandą su manimi, bet taip-gi pasistengėte įteikti man brangią dovaną, nuo mano buvusių bendradarbių. Negaliu pamiršti padėkavoti ir toms draugėms, kurios įteikė dovanas pavieniai, tai neišdildoma atmintis pasiliks manyje apie jus, draugės, su kuriomis teko virš trijų metų kartu dirbti, kartu malonumus ir nemalonumus pergyventi. Kadangi didelis skaičius aukotojų, todel nenorėdama užimti daug vietos laikraštyj, pavardžių neskelbsiu, tik bendrai išreiškiu visoms draugės didelį nuoširdų ačiū.

Nors nejauku buvo man skirtis iš jūsų tarpo, vienok nauja vieta mane nė kiek negązdina, nes esu tikra, kad ir čion rasiu artimų sau draugų-ių, su kuriais pasižadu dirbti—tęsti toliau pradėtą savo klasės darbą. Čia draugai-ės, manau, kad ir nė kiek nemažiau man kooperuos ir visame kame padės.

Baigdama aš palinkėsiu draugėms geriausios kloties veikime ir esu tikra, kad nejausite tos spragos, kurią aš palikau, nes mano vieta bus kupinai užpildyta naujomis jėgomis. Tai mano širdingi proletariniai linkėjimai jums, draugės!

P. Matulaitytė

Kodel Stokuoja Kanadoj Gyvenamų Namų

Dabartiniu laiku Kanadoj yra trūkumas apie 75 tūkstančių gyvenamų namų, tai yra būtinas reikalas apie tiek namų pastatyti ir jie pagal patiektą Mac Connell Baxter & Eastman, Ltd raportą kainuotų apie 350 milijonų dolerių.

Perpildymas stubų gyventojais parodo, koks yra gyvenamų namų trūkumas, o tas kas metai eina aršiau ir aršiau. Raportai sako, kad pagal gyventojų prieauglį, kas metai turėtų būti pastatoma mažiausia 33,500 naujų namų. Tikrumoj nė pusės to reikalingo skaičiaus nepastato. Iš daugelio metų, tai mažiausia stubų buvo pastatyta per 1933 metus, tai yra, tik 11,405 nauji namai, o 1934 m. pakilo iki 14,287 ir 1935 m. pasiekė iki 17,202 namų.

Tos skaitlinės aiškiai parodo, kiek namų pastatoma ir kiek privalėtų būti pastatyta. Pasirodo, kad yra visur reikalavimas namų ant nuomos, o ne pirkimui. Nekalbant apie tuos darbininkus, kurie uždirba pakankamas algas ir gali įsigyti nuosavus namus, didžiumai darbininkų, kurie dirba už mizernas algas ir prie to neturi pastovaus darbo, namų pirkimas visiškai neįmanomas. Darbininkas mažai uždirbdamas, jei užsiperka sau stubą, tai greičiausiai jis savo ateičiai pakenkia. Nepastovus darbas tankiai sutrukdo nustatyto išmokesčio išmokėjimą į laiką, o iš kitos pusės, tai jį pririša prie vietos, iš kur negali pasitraukti. Netekus darbo, arba sumažėjus algai, nejaugi paliksi "savą" stubą ir važiuosi į kitą vietą ieškoti darbo, nes juk gaila kruvinų centų sudėtų į užpirktą namą.

Kada susidaro finansinis keblumas ir negali užlaikyti namą, kaip pridera, tai tuomet tas namas ant tiek nugyvenamas, kad jis netinkamas gyvenimui, arba visiškai prarandamas.

Kanadoj reikalinga 55,000 dviejų aukštų stubų del išrandavojimo, jei norint pakeisti netinkamas gyvenimui lūšnas, iš kurių kyla visokių ligų perai. Tai darbininkų giltinė, nuo kurios daugiausia kūdikiams tenka nukentėti.

Pastatymas virš minėto skaičiaus namų suteiktų darbo del šimtų tūkstančių bedarbių.

Antanina

Padėkos Žodis

Reiškiu nuoširdų padėkos žodį už surengtas man išleistuves, dd. J. A. Ylams, mano buvusiai bendradarbei, S. Eger, ir draugams bei draugėms bendrai suruošusiems atsisveikinimo vakarienę, taip-gi visų organizacijų delegatams, kurie laike atsisveikinimo tarė organizacijų vardu atsisveikinimo žodį, ragindami ir ateityj nenuilstamai dirbti savo klasės labui, palinkėdami geriausios kloties mano gyvenime.

Draugiškai,

P. Matulaitytė

Draugės Susipraskime!

Jau praėjo keletą mėnesių laiko, kaip aš dirbu Montreale, vienoj iš stambiausių vyriškų rūbų siuvyklų. Įėjus pirmą dieną man į dirbtuvę, pastebėjau, kad ten dirba daug moterų, iš kurių keletas lietuvių. Man susipažinus su lietuvėmis, visos atrodė draugiškos, nes kiekviena praeidama pro šalį visuomet užkalbindavo mane kaipo naują darbininkę. Aš, matydama iš jų tokį prielankumą, po kiek laiko, pagavusi progą, nekurias iš jų pradėjau kalbinti ateiti į darbininkiškus parengimus ir stoti į darbininkiškas organizacijas. Po kelių tokių mano pakalbinimų, mano pažįstamos pradėjo nuo manęs atšalti.

Kartą eidama namo su viena drauge aš ją pakalbinau stoti į ALDLD moterų skyrių, tai ji labai ant manęs užpyko ir, išvadinusi mane bolševike, nubėgo net į kitą pusę gatvės. Bet tas manęs nebaugino ir praėjusiais metais, einant "Darbininkų Žodžio" vajui, vėl kreipiausi pas jas, tai nekurios iš jų suteikė paramą.

Vieną draugę pažinojau iš pirmiau, negu kitas, ir buvau girdėjusi, būk ji yra mačiusi daugiau mokyklos, negu kitos. Kartą pagavusi progą aš siūliau jai užsiprenumeruoti "Darbininkų Žodį" arba paremti kiek. Ji iškarto mėgino aiškintis, būk tai nemyli laikraščių skaityti. Aš paaiškinau darbininkiškų laikraščių naudingumą ir mandagiai pridūriau: "Draugė esate atvykusi iš Lietuvos ir geriausia vartojate tik lietuvių kalbą, tad kodel neskaityti ir neremti savo kalboj ir savo klasės darbininkišką laikraštį?" Toks mano paaiškinimas, matomai, ją labai užpykino ir ji mane iškoliojo. Sulyg jos pasakymo, už lietuvišką "peiperį" mane verta paskųsti dirbtuvės viršininkui kaipo bolševikę. Kitą dieną mėginau ją perkalbėti, jos atsiprašyti, bet nieko negelbėjo, ji nutarė niekuomet su mani daugiau nekalbėti.

Štai, draugės, pagalvokime, ar yra mums reikalas už tai pyktis ir plūstis, kuomet mes visos esame vienokiu ar kitokiu būdu išnaudojamos. Viena draugė man skundėsi, kad jai nukirto algą iki žemiausio laipsnio ir negali uždirbti ant pragyvenimo; antroji taip pat sunkiai dirba už mažą atlyginimą; o trečią už mažutį bosui pasipriešinimą paleido kelioms sąvaitėms iš darbo, kuri vėliaus bučiavo rankas savo išnaudotojui, kad vėl atgal ją priimtų darban. O tuo pat laiku mano paragintos stoti į organizacijas ir kovoti prieš darbininkų išnaudotojus, nekurios bėgo nuo manęs, kaip nuo pikčiausio sutvėrimo. Nekurios sako: "Nenoriu kartu eiti su ja, nes ji kalba apie darbininkų kovas." Ką mes daugiau galime kalbėtis, kuomet grįžtam iš darbo nuvargę, bosų aprėktos, užgautos, argi galime būti linksmos ir džaugtis?

Svarbiausias šių dienų darbininkų-ių uždavinys—būti organizuotiems-oms, tai apie tai ir turi eiti kalba, o būdamos organizuotos įstengsime kovoti prieš mūsų pavergėjus kapitalistus. Tiktai vieninga jėga gali sutraukyti vergijos pančius. Tad, draugės, stokite į organizuotų eiles ir kovokime už savo būvio pagerinimą ir visos darbininkų klasės laisvę.

Gudelictė

Tarkim Žodį Kanados Lietuvių Kongreso Reikalu

Daugelis iš mūsų esame suvažiavę po karo, todel ne vienai teko tėvynėj apverkti tėvelį, brolį ar mylimąjį, kurie žuvo už Lietuvos nepriklausomybę. Taip pat gal ne viena esate prisidėjusios prie tos kovos aukodamos pirštines, pančiakas ar ką nors kitą, del Lietuvos kareivių, kurie kariavo už tėvynę. O šiandien, būdamos užsienyje, matom spaudoje ir iš laiškų, kaip Lietuvoj liaudis vaitoja nuo lietuviškų fašistų, kurie 1926 metais smurtu užgriebė valdžią ir iššaudė geriausius darbininkų klasės vadus; kurie jau devyni metai, kaip čiulpia iš mūsų brolių ir sesių prakaitą, kad susikrauti turtus. Lietuvos liaudžiai atimtos visos pilietinės teisės; užgniaužta spauda, atimta žodžio laisvė; už mažiausį pasipriešinimą meta į kalėjimą.

Bet Lietuvos liaudžiai pritruko kantrybės. Nepakenčiami mokesčiai ir ūkių atiminėjimai priverte valstiečius sustreikuoti, nors jų streiką fašistai visaip persekioja; šaudo jų vadus; meta į kalėjimus. Todel mes išeiviai turim ištiesti savo rankas Lietuvos liaudžiai ir padėti jai atsikovoti sau teises ir pagerinti būvį. Sveikinkim montrealiečių sudarytą vienybės komitetą del šaukimo Kanados Lietuvių Kongreso. Nepasilikime ir mes, draugės, tiek ALDLD sekcijos, tiek kitoki moterų skyriai, kelkime visoje Kanadoje šturmingą obalsį už Kanados Lietuvių Kongresą. Pasekmingas Kanados Lietuvių Kongresas bus didelė parama Lietuvos liaudžiai.

Lietuvos Išcivė

Montrealietės Remia Kanados Lietuvių Kongresą

Birželio 3 d. Montrealo organizuotos lietuvės vienbalsiai nutarė darbuotis, kad padarius sekmingu Kanados Lietuvių Kongresą Lietuvos liaudžiai ginti. Prie esamo kongreso šaukimo komiteto jos išrinko savo atstovę drg. A. Kisielienę. Kartu vienbalsiai pasisakė, kad liepos mėnesį ves vajų paramai Lietuvos priešfašistinių kalinių ir Kanados Lietuvių Kongresui.

Sveikintinas draugių montrealiečių žygis. Rekomenduotina ir kitų kolonijų lietuvėms tą pat padaryti.

K. A.

Ir Mirties Valandoj Nori Apiplėšti

Kur tik nepasisuksi, visur rasi neteisybių. Kad ir šventoj vietoj, kur mokinama, skelbiama "teisybės" mokslas — ir ten slapstosi didžiausia neteisybė, mulkinimas tamsių darbininkų. Pavyzdžių netrūksta, paimsiu pavyzdį, kad ir St. Joseph ligoninę. Nors vos tik pora dienų mėnetoj ligoninėj teko išgulėti, bet ir per tą trumpą laiką spėjau pastebėti, kaip tave stačiai per akis mulkina. Man nespėjus nueiti į ligoninę, su maža operacijėle, kaip tuoj pristojo ilgaskvernis "dvasiškas" tėvelis, versdamas mane atlikti išpažintį ir gailėtis už savo "nuodėmes." Tai aš jam atsakiau sekamai: "Taip aš gailiuosiu, labai gailiuosi, kad praeityje taip ilgai daviausi save mulkinti, bet dabar užtai jaučiuosi laisva, atsipalaidavus nuo religijos, geriau sakant nuo tų nuodų, kurie nuodyjo mano protą, palikdami mane nežinystėje." Šie mano žodžiai minėtą kunigą lyg perkūnas pritrenkė. Bandė toliau man įkalbinėti, jog aš kokių nors bedievių suklaidinta, kurie nori mano "dūšią" prapuldyti, ragindamas mane grįžti į "tiesos" kelią, gailėtis už "nuodėmių" atleidimą. Tik jis ne ant perkalbamos moteriškės pataikė. Aš maniau, kad jis iš proto išėjo, sakydamas, kad tokioj šventoj vietoj tokių ligonių visiškai negalima priimti, tai užteršimas šventos vietos, bet kadangi mano jau buvo iš kalno užmokėta, tai paliko.

Man teko gulėti viename kambaryje, kartu su viena moterėle, kuri amžiumi atrodė apie 80 metų ir buvo labai silpna. Visą laiką buvo apsupta kunigų ir davatkų. Aš pamaniau, kad šie visi stengiasi padėti jai sunkioje valandoje, tik vėliau išgirdau ir iš kitų arčiau jos gulinčių ligonių sužinojau, kad tie visi "šventi" parazitai, matydami, kad ji gali greit užgesti, spyrė palikti savo turtą, kurį per daugelį metų, sunkiai dirbdama, su-

(Pabaiga 4-tam puslapy)

Valgių Gaminimas

Daržovių Kotletas

Paimti šešias morkas, nuskusti žieves ir sutarkuoti stmbesne tarka (ta tarka, su kuria tarkuojate barščius), vėliau pusę valandos pavirinkite. Verdant įdėkite truputį druskos. Pavirinę nusunkite vandenį, įdėkite mažą šaukštuką sviesto ir du šaukštus pieno, išmaišę padėkite tegul atšąla. Išvirkite šešias bulves, nusunkę į jas įdėkite smulkiai supiaustyto geltono sūrio ir kol šiltos sugrūskite ir atšaldykite. Sudėkite su morkom ir įdėkite du kiaušiniu, pipirų, druskos, puoduką sumaltos džiovintos duonos ir, jeigu turite, selery arba petruškų galima po truputį įdėt. Tą viską gerai išmaišykite ir kepkite taip, kaip kepate mėsos kotletus. Kepkite aliejuj. Ant iškeptų kotletų reikia padaryti ir užpilti tokį skystimą: skauradoj ištarpinkite šaukštą sviesto ir įbarstykite į tą sviestą šaukštą miltų ir smulkiai supiaustę įdėkite mažą cibulį. Kepkite iki miltai pasidarys gerai geltoni, tuomet įpilkite vandenio ir gerai maišykite, kad nepasidarytų kleckų ir pavirinkite apie porą minučių. Jeigu pasidaro kleckai, tai prieš pilant ant kotletų per koštuvą iškoškite.

Kopūstų, Ryžių ir Mėsos Kiaušinienė

Išvirkite pusę puoduko ryžių ir atšaldykite; išvirkite pusę svaro mėsos, įdėkite druskos, smulkiai supiaustytų cibulių ir pipirų ir užpilkite vandeniu. Virinkite penkiolika minutų. Išvirkite pusę kopūsto, kurį irgi virkite 15 minutų pridėję truputį druskos, nusunkę atšaldykite, vėliau viską sumaišykite; įdėkite pusę puoduko maltos duonos trupinių, tris išplaktus kiaušinius, šaukštą miltų, šaukštą sviesto, pantę pieno, druskos ir pipirų ir viską kepkite, kol bus geltonas.

Skanus valgis, labai geras kriaučiam arba tiems, kurie nesunkiai dirba.

W. Masienė

Weston, Ont.

Lietuvoje

Nubaustas Kalinio Užmušikas

Prieš kurį laiką Kauno kalėjime buvo laikomas Vokietijos pilietis Rimkus. Karcery Rimkų sužalojo cigonas arkliavagys Chvalas. Pravedus kvotą, įvyko ir kalėjimo administracijoj pakeitimų. Dabar buvo iškelta teisme byla ir už tą užmušimą teismas nubaudė Chvalą 1 metus kalėjimo. Del tokio sprendimo vokiečiai nepatenkinti.

Likviduota Plėšikų Gauja

Kriminalė policija Kaune suėmė V. ir A. Laukevičius, J. Misiūną ir P. Širvinską. Visi keturi yra kalėjime sėdėję ir pastaruoju laiku yra padarę apie 20 vagysčių ir plėšimų.

Jie ginkluoti užpuolė Zapyškio girininką Renecką ir iš jo atėmė 60 litų.

Veliuonos vaistinėj užsisakė vaistų. Atėję atsiimti vaistų ant vaistininko sušuko "rankas aukštyn!" ir puolė prie kasos, bet maža telaimėjo.

Netoli "Maisto" fabriko apiplėšė vežiką. Buvo įsilaužę į vieną krautuvę, bet atsiprašius pardavėjui, kad jis esąs neturtingas, tai tik papirosų pasiėmę.

Vienam piliečiui grįžtant iš Prienų į Seirijus pastojo jam kelią ir atėmė 150 litų, kuriuos buvo gavęs už parduotą arklį.

Taipgi buvo dviejiese užėję ir į Šilavoto kleboniją, kur vienas užkalbinęs virtuvėj tarnaitę, o kitas tuom laiku esant klebonui bažnyčioj apkraustė kleboniją. Paėmę 350 litų ir įvairių valgomų daiktų prasišalino.

Lietuvoj "Iškepti" 103 Nauji Leitenantai

Lietuvos karo mokykla gegužės 10 dieną išleido naujų leitenantų laidą. Viso yra išleista 103 leitenantai. Į tas išleistuves atvyko ir patsai Smetona. Jis įteikdamas jauniems karininkams kardus davinėjo pastabas, kurios skambėjo sekamai: "Be reikalo nepakelk, be garbės nenuleisk!"

Muštynės Kaune

Sulyg "Lietuvos Žinių" padavimų, Kaune muštynių ir žudynių niekad nestokuoja. Tik vienos sąvaitės kronikoj rašoma, kad Jonavos gatvėje nežinomi girti vyrai užpuolė pil. Rimkevičių ir sužalojo. Šiaulių gatvėj pil. Palaimienei lipant į antrą aukštą ją vyras revolverio šūviu peršovė, o Urbono restorane triukšmadariai peiliais supiaustė to restorano tarnautoją. Tą pat naktį Vilijampolėj du ginkluoti plėšikai apiplėšė malūninką Zalcburgą, radę 600 litų ir du auksinius laikrodžius išsinešė.

Štai Koks Teroras Lietuvoj

"Lietuvos Žinios" rašo: "Kauno apskrities viršininkas paskelbė, nuo gegužės 1 d., veikiantį įsakymą, pagal kurį apskrities valsčių seniūnijose tvarkąi ir ramumui palaikyti kiekvienas fiziškai pajėgus vyras gali būt vietos policijos pareikalavimu pašauktas neribotam laikui sargybai. Tvarkai ir ramybei palaikyti sargybinis pareigose gali turėti visokį ginklą, švilpuką, elektrinį ar kitokį žibintuvėlį. Be to, ant kairės rankovės aukščiau alkūnės turės baltą paraištį, peženklintą vietos policijos antspaudu. Sargybinis turi teisės nuo saulėlydžio ligi sualėtekio naktį neleisti į saugomąjį plotą už jo ribų gyvenančius asmenis, vartoti fizinę jėgą arba ginklą; kiekvienu paros metu tikrinti nepažįstamųjų asmenų dokumentus, sulaikyti įtariamus asmenis ir per seniūną įduoti vietos policijai; sukelti aliarmą . . . Sargybinis pareigose neturi teisės jokiomis aplinkybėmis apleisti sargybos vietos ir miegoti . . . Kiekvienas asmuo, į kurį bus nukreiptas šio įsakymo nuostatų reikalavimas, turi neatidėdamai ir neprieštaraujamai jį vykdyti. Nusižengę šiam įsakymui atskirais apskri. viršininko įsakymais baudžiami administraciniu būdu ligi 1,000 litų pinigine bauda arba areštu ligi vieno mėnesio."

Lietuvos žmonės niekados nėra matę tokio teroro, kaip dabar kad siaučia. Kuomet plačiosios masės pradėjo reikalauti rinkimų, reikalauti paliauti pardavinėjimą jų ūkių iš varžytinių, pradėjo vesti tiesioginę kovą su fašistiniais pašlemekais, tai fašistiniai komendantai leidžia dar drakoniškesnius įsakymus. Fašistai mano, kad su mobilizavimu visų vyrų galės save apsaugoti nuo sabotažo. Jos dabar kuomet randa priliptą atsišaukimą, tai jų galvos išsišnešia, ką reikalinga sušaudyti, o kuomet bus visi vyrai sustatyti ant kelių, tai saugojančiam už užmigimą bus galima primesti bausmę. Bet vargiai jiems tokiu būdu pasiseks apsaugoti savo kailius.

Iš Visur Bijosi Pavojaus

Vidaus reikalų ministeris paskelbė taisykles sprogstamajai medžiagai pardavinėti ir pirkti. Kas norės nusipirkti sprogstamosios medžiagos akmenims skaldyti, tai turės gauti leidimą iš vietos agronomo. Sprogstamoji medžiaga bus stropiai registruojama. Nėra išimties ir kultūrtechnikams.

Tas parodo, kad fašistai bijosi sprogstamosios medžiagos papuolimų į liaudies rankas. Na o jie visada kalba apie apginklavimą visos tautos.

Ir Katalikų Blaivybės Draugija Apsivogė

Lietuvos katalikų blaivybės draugijai valstybės iždas duodavo pašalpas. Tai dabar valstybės kontrolė užsigeidė patikrinti, ar ji išleidžia tuos pinigus skirtam tikslui, ar ne. Nors tikrinimas dar nėra baigtas, bet jau esą konstatuotas 60,000 litų pasisavinimas.

"Neperblogiausias" Palikimas

Valstybės kontrolė baigė reviziją užsienio reikalų ministerijoj ir jau surašė aktą. Konstatuota 68,000 litų trūkumas. Atsakingiausiu už tą trūkumą laikomas pernai miręs minimos ministeris buhalteris, Paškevičius.

Brangiai Kainuos Lietuvos Pilietybė

Laikinas įstatymas apie Lietuvos pilietybę pakeistas ta prasme, kad svetimšalis galės būti priimtas Lietuvos piliečiu: 1) jei jis be pertraukos Lietuvoje išgyveno 10 metų, 2) turi nuolatinį darbą ir išlaiko save ir savo šeimą, 3) nebaustas kalėjimu arba skaudesnėmis bausmėmis, 4) sumokės už pilietybės suteikimą 5,000 litų.

Atskirais atsitikimais vid. reik. ministeris, susitaręs su fin. ministeriu, nuo mokesčio gali atleisti.

Svetimų valstybių piliečiai lietuvių kilmės nuo 5,000 litų mokesčio atleidžiami.

Nukirto Žmonai Galvą

Panevėžio teismas sprendė kelių žmogžudžių bylas, kurių charakteringesnės buvo:

1933 m. Plavėjų kaimo, Salako vals. Banifacas Žūsinas susituokė su kaimyno ūkininkaite Veronika Puslyte. Jų vestuvės įvyko daugiau prievarta, negu laisvu susitarimu, todel trumpam laikui praslinkus tarp Žūsinų kilo barniai ir nesutarimai.

1935 m. liepos 1 d. Žūsinienė pametė savo vyrą ir grįžo pas tėvus, o vyrui iškėlė 3,000 lit. civilinį ieškinį. Žūsinas pabūgęs 3,000 lt. išmokėjimo, nuvažiavo pas Puslytės tėvus, juos atsiprašė ir žmoną parsivežė atgal į namus.

Parvažiavę pamiršo visus buvusius barnius ir abudu užmigo. Kada Žūsinienė užmigo, Žūsinas radęs didelį duonraikį peilį buvo besiruošiąs savo žmoną papiauti, bet pabūgęs nuo šio žygio atsisakė.

Rytmetį abu Žūsinai nuėjo į klojimą rinkti bulvių. Čia Žūsinas griežtai žmoną perspėjo, kad atšauktų savo civilinį ieškinį. Gavęs neigiamą atsakymą, iš užpakalio priėjęs aštraus kirvio keliais smūgiais nukirto žmonai galvą.

Taip palikęs žmoną tarp bulvių paplūdusią kraujuose, Žūsinas nubėgo į netolimą ežerą skandintis. Bet kadangi buvo šaltas rytmečio vanduo ir jis mokėjo gerai plaukti, savižudystę įvykdyti nepajėgė. Grįžęs į sodybą pastebėjo, kad prie žmonos lavono klojime prisirinkę daug kaimynų, įlipo į aukštą medį ir iš jo šoko žemėn. Po šio žygio taip pat liko gyvas ir sveikas.

Tardomas Žūsinas prisipažino, kad žmoną nužudė, tačiau tą padaręs aplinkybių verčiamas: žmona buvusi neištikima; palaikius ryšius su kaimynu Mardosu.

Teismas už šią žiaurią žmogžudystę Žūsiną nubaudė 15 metų s. d. kalėjimo.

Antroje byloje kaltinamųjų suolan atsisėdo 15 metų jaunuolis Jonas Antanavičius. Jis tarnaudamas Rotendavos vienkiemy, Raguvos vals. medžiokliniu šautuvu mirtinai nušovė to pat ūkininko tarnaitę Eleną Kirsnytę 15 metų amžiaus. Tai padaręs iš susinervavimo: kada jis grįžo tuščiomis iš medžioklės, Kirsnytė iš jo pasityčiojusi, kaip iš netikusio medžiotojo. Antanavičius už tai Kirsnytę ir nušovęs.

Teismas Antanavičių nubaudė 8 metais sunkiųjų darbų kalėjimo, bet kaip nepilnamečiui pakeitė paprastu kalėjimu. Jaunas nusikaltelis po sprendimo vietoje apalpo.

Trečioje byloje Z. Valušienė, Panevėžio gyventoja, už meilužio nužudymą nubausta 1.5 metų kalėjimo.

("L. Ž.")

Kas Dedas Apie Revelstoką

Revelstoke, B. C.—Už trijų mylių nuo šios vietos ant C. P. R. geležinkelio nuvirto garvežis nuo rėlių su 22 vagonais kviečių. Garvežis parvirto ant šono. Vagonai sutriuškinti į šipulius. Laimė, inžinieriai suspėjo iššokti, tai išliko sveiki.

Pabaigoj gegužės Revelstoke oras buvo labai šiltas, siekė net iki 99 laipsnių karščio. Žmonės sako, kad jie nepameną tokių didelių karščių gegužės mėnesyje. Vanduo upėse ir upeliuose labai pakilo, iš ko pavojus gręsė tiltams.

Gegužės 29 d. užėjo didelis griaustinis, bet lietaus visai mažai buvo, tik daugelyje vietų žaibai ant kalnų uždegė miškus.

Netoli Cut Bank, B. C., ant C. P. R. geležinkelio esant sausam orui užsidegė tiltas. Tiltas jau buvo degęs apie dvi valandas, tai tuom kart lyg ant laimės su motoriniu karu atvažiavo signalų darbininkai. Jie pamatę pavojų sulaikė pasažierinį traukinį, kuris už penkių minučių būtų užėjęs ant degančio tilto ir būtų įvykus baisi katastrofa.

M. Makarevičius

Pasibaigė Burokų Darbininkų Streikas

Lethbridge, Alta. Gegužės 28 dieną, pietų Albertos darbininkai, streikuojantieji burokų auginimo farmose, su dalinais laimėjimais užbaigė streiką. Darbininkams nepavyko laimėti visus jų išstatytus reikalavimus, bet streikas pasibaigė su laimėjimais.

Pradžioje streiko darbininkai labai gerai laikėsi, bet cukraus kompanija sumobilizavo visas reakcines jėgas prieš streikuojančius 1,200 darbininkų. Streikas neapsėjo ir be areštų. Kompanija vežė iš visos provincijos skebus ir po visus laukus pastatė karališkosios policijos. Vienas draugas buvo ant pikieto linijos ir norėjo perkalbėti vieną darbininką, kad pastarasis neitų skebauti, tai policija mėgino tuomet išprovokuoti muštynes ir su tuo sulaužyti streiką. Tas draugas tapo areštuotas ir jam mėgino primesti apkaltinimą—naudojimą prievartos. Jis buvo išimtas po užstatu ir dabar laukia teismo.

Kompanijai nelabai sekėsi su skebais, nes streiklaužiauti atvežtiem darbininkam streikieriai išaiškindavo dalyką ir prisidėdavo prie streikierių. Apie 200 tokių streiklaužių greitai pakrypo į streikierių pusę ir demonstravo po Lethbridge miestą pareikšdami, kad juos kompanija apgavo veždama į burokų laukus nepasakydama, kad tenai yra streikas, tad jie reikalavo sugrąžinimo jų atgal. Vėliau jų reikalavimas buvo patenkintas; jie gavo į Edmontoną ir Calgary veltui transportaciją ir po du valgiu į dieną.

Korespondentas

Šeimyna Seniau, Dabar Ir Ateityje

V. KAPSUKAS

(Tąsa)

ŠEIMYNOS IRIMAS

Tankiai girdėt tokių priekaištų: "Ot, sako, viskas gerai buvo, bet atsirado tų bedievių, socialistų—ir pradėjo irti šeimynos." Ir dabar, jei tik kur kas šeimynoj atsitinka, tuoj bedieviai, socialistai kalti. Jie esą šeimynų ardytojai. Bet ar teisingi tokie priekaištai?

Seniau, kuomet da žmonės beveik viską patys sau pasigamindavo ir patys suvartodavo, kuomet beveik nieko nedirbdavo pardavimui ir beveik nieko nepirkdavo, kuomet viešpatavo vadinamasis naturalis ūkis, tuomet jie siauru gyvenimu gyveno ir nieko daugiau nežinojo ir nematė, kaip tik savo apylinkę. Viską darė taip, kaip tėvai ir tėvų tėvai darydavo. Senovės papročiai buvo begalo stiprūs. Jų niekas neišdrįsdavo peržengti. Viso ūkio tvarkytojas ir senovės papročių dabotojas, buvo šeimynos galva. Jo prisakymas šeimynoj buvo šventas taip-pat, kaip buvo šventas pono ar kunigo prisakymas. Niekam nė į galvą neateidavo, kad galimą būtų tam priešintis.

Tuomet tėvai vaikus "ženydavo," visai neklausdavo jų ar jiedu kits kitam patinka, ar ne, o "apženydavo" ir turi gyvent. Dukteris Lietuvos sodžiuj da ir dabar kartais taip "ženyja." Kad ir ji kitą mylėtų, kad ir jos jaunikis visai nepatiktų jai, nieks jos noro nežiūri. Kad ir ašarodama ji šliubą ima, vienok turi prisiekt, kad mylėsianti jį iki grabo lentos, jo klausysianti. Ir tankiausia ji šventai pildydavo savo pareigas, kad ir labai nemielas kartais būna tas vyras. Pripranta prie jo, ir būna gerai. Ji savo protu ir jausmais negyveno. Ji neturi savo valios. Vyras—šeimynos galva ir tankiai da ir dabar su paniekinimu žiūri į "bobą." "Tu mano boba ir turi manęs klausyt!"—šaukia jis da ne kartą ir dabar. O jei kokį žodį skersai pasako, kumščių gauna. Ir paprastai moteriškė klauso. Kaip vyrai baudžiavos laikais klausydavo pono, taip ji—savo vyro. Ilgai ji kantriai vilko savo kryželį ir visai nė nesvajojo apie kitokį laimingesnį gyvenimą, nebent numirus. Ji tik verkti mokėjo ir skystis savo motinėlei-sengalvėlei ir tiek. Senovės lietuvių dainose daug galima rasti moterų skundų, už nemylimų bernelių išduotų. Tai baudžiavos laikų gyvenimas, norint jo liekanų da ir dabar daug yra likę.

Delto tai visokie dabartinės tvarkos gynėjai taip aimanuoja del senovės šeimynos ryšių nykimo, norint jų pačių šeimynos ryšiai nė kiek ne tvirtesni, da palaidesni: jie mato, kad kartu su senovės šeimynos nykimu nyksta ir jų įtaka žmonių tarpe, nyksta nusilenkimas prieš juos ir jų garbinimas, nyksta visa senovės tvarka. Delto jie taip šaukia ir norėtų sustiprinti šeimynos ryšius, bet nieko negelbsti jų šauksmai: gyvenimas, kaip ėjo, taip ir eina savo keliu.

SENOVĖS ŠEIMYNOS IRIMAS

Atsiradus prekybai ir miestams, pradėjus nykt naturaliam ūkiui žmonės vis daugiau ir daugiau turėjo susinešti su platesniu pasauliu. Vis daugiau ir daugiau ir sodžius pradėjo pardavinėjimui dirbt. Pinigų ūkis, pagaliaus, ir ten įsigalėjo. Tuomet pamažu persimainė ir šeimynos santykiai: pirma šeimynos galva "ženydavo" savo sūnų, darbininkės reikalaudamas; dabar pradėjo "ženyt" pinigų ieškodamas. Buržuazijos sluogsniuose, taip-pat ir Lietuvos sodžiuose, dabar ne moterį vyrai veda, o jos pinigus. Kaip arklį ar karvę pirkdami, piršlys su jaunikiu derasi del jaunosios pasogos. Taip pat ir tekėdamos žiūri pirmiausia jaunojo turto. Bet ir tokiu būdu ištekėjus tankiai atsiranda prisirišimas ir "meilė," nes "kitaip negali būt." Ikišiol da stiprūs Lietuvos sodžių senovės šeimynos ryšiai, bet jau ir ten pradeda jie irt. Jie įra, juo labiau nyksta siauras senovės gyvenimas ir moterų tamsumas.

Naujajam ūkiui atsiradus, kad ir vėliau už vyrus, moteriškė taip-pat pradėjo pamažu augštyn kelt savo galvą. Ji vėliau pradėjo kelti, nes jos darbo šakoje ilgiau viešpatavo naturalis ūkis: da ilgai jos pačios viską sau susiverpia ir išsiaudžia, ilgai iš savo ūkio visą maistą turi, gangreit nieko neparduoda nė iš pieninių, nė iš mėsinių dalykų; ilgai težino tiktai savo namus ir bažnytėlę; toliau savo siauros apylinkės niekur nėra ir mokslas daug ilgiau, negu vyrams, nereikalingas r o d o s i. "Kam mergai reikalingas mokslas? Ir be mokslo vyrą gaus. Išmokusios rašyt tik su kavalieriais laiškų rašynėsis . . ."—tai da ir dabar galima išgirst Lietuvos sodžiuose. Bet šiandien jau taip įsivyravo ten naujasis ūkis, kad ir moterų mokslas vis reikalingesnis darosi. Jau ir mergaites vis tankiau į mokyklą pradeda leist. Jos taip-pat skaityt pradeda. Platesnė darosi moterų apyregė. Jos pradeda taip-pat žmogumi jaustis ir sau teisių reikalauti. Tuomet, žinoma, taip-pat negali sutikt vyro vergėmis bebuvusios. Jau ji nebegali mylėt tokio vyro, kuris tik teriot ją moka, kumščiuot ir visaip niekint. Jau ir ten ji išdrįsta tokiam atsitikime peržengt savo prisiegą, ir mylėt tą, kuris jai labiau patinka. Taip pat ir vyras vis tankiau su kitomis susieina. Žinoma, tankiai tai labai liūdnai pasibaigia, bet aišku, kad jau kitaip pradeda manyt ir sodžiaus moters, kad ir kita jų apie jokią bedievybę ir socializmą nieko nėra girdėjusi. Ne viena jų ir ne vienas jau mielai persiskirtų, tik . . . kas bus tuomet su vaikais? kam turtas teks? Tas turtas daugiausia ir riša juos dabar.

(Bus daugiau)

IR MIRTIES VALANDOJ NORI APIPLĖŠTI

(atkelta iš 3-čio puslapio)

sikrovė, sakydami, kad viską paliktų bažnyčiai, o užtai gausianti dangaus "zaplotą." Tai, matote, kas jiems rūpi. Nesirūpina sunkioj valandoj teikti kokią nors pagelbą, nuramnti, bet čia tau stačiai į akis sako, kad tu tuoj mirsi ir pavesk savo turtą "šventai" bažnyčiai.

Eidama į minėtą ligoninę, nė nemaniau, kad ten taip viskas blogai. Kambariuose ligoniai susikimšę, oras tvankus, kur ir sveikas žmogus gali susirgti. Pelės "tancių" šoka, bet užtai davatkų, kunigų ir šiap negeistino plauko dykaduonių, kurie aprūpinti geriausiai, ten netrūksta. Tai vis kapitalistų tarnai, kurie mulkina tamsių darbininkų protą.

O paprastos tarnaitės, kurios sunkiausius darbus atlieka, yra kaip didžiausios pastumdelės, išnaudojamos. Norinti gauti darbą toj ligoninėj, kiekviena turi gana ilgą laiką išdirbti veltui ir savo drabužį turėti. Tos tarnaitės nemato savo išnaudojimo, nes įkalbėtos, kad jų "procė," pasiaukavimas bus ne veltui, kad jos užtai danguje gaus atlyginimą.

Tai matote, draugai ir draugės, kaip tos vargšės tarnaitės yra išnaudojamos, o vis delto, kad įskiepytos religijos raugo, kad jos jaučia didelę nuodemę paskaityti tokį laikraštį ar knygą, kuri joms atidarytų akis. Jos taip įsitikinusios, kad viskas, kaip yra, kad kitaip ir negali būti. Joms atrodo, kad turi būti išnaudotojai ir išnaudojamieji. Joms žodis organizuotis, stoti į kovą prieš savo išnaudotojus, yra baisus ir ištarti, o vardas Sovietų Sąjungos joms atrodo tiesiog baisus.

Tokiem darbininkam, kurie taip suklaidinti ir negali nusikratyti nuo savo pečių religijos pripumpuotų fantazijų, mūsų pareiga yra kiek galint padėti, nurodyti teisingą kelią, atidengti visas darbininkų klasės priešų niekšybes, stengtis padaryti organizuotais, o tik tuomet mes galėsime būti laisvi nuo išnaudijimo ir įsteigsime Sovietų Kanadą!

Ligonė

YOUTH COLUMN

Ottawa Congress Heralds New Era For Youth

by Fred Hodgson
Editor Associated Labor Press

(continued from last week)

The effect of all this was naturally to confuse those delegates who were not sufficiently informed politically to understand what was going on. Trotskyist resolutions, both from the Spartacus Youth League and the League for a Revolutionary Party, were aimed, not at contributing anything definite to the Congress, but at compromising the Young Communist League delegation. Finally Roy Davis of the Y. C. L. was forced to make a formal statement on the floor disassociating the Y. C. L. from the Trotskyists. This statement was indicative of the Congress feeling. It was cheered. When the final Trotskyist resolution was put to a vote it was snowed under amid a chorus of boos and hand-clapping.

Objectively, the effect of the Trotsky Line was to raise the prestige of the Young Communist League delegation.

The Fascist threat, with Dr. Jaecques Tremblay of Quebec city as its spokesmen, broke on Sunday night at a public mass meeting in the auditorium of the Lisgar Collegiate Institute, seat of the Congress. Tremblay, armed with a written speach prepared at a Fasicst caucus the night before, demanded a "United Front" and he used that term—of all Catholics and Protestants against "fomenters of world revolution" who would banish religion.

Tremblay's exit from the hall, followed for a moment by stunned silence and by boos mixed with cheers was a triumphal march from the door out of the building. He was surrounded at once by a large group of men, who shook his hand, banged him on the back and who broke into song. Delegates followed them, bewildered.

"I am here," Tremblay said, "not only to represent the A. C. J. C. (Association Catholique de la Jounesse Canadienne) associations of Quebec and surroundings, but by special authorization, those of Montreal and surroundings, which means 45,000 young men who have the right to take part in this Congress . . ."

But Tremblay lied.

Members of the A. C. J. C. of Montreal immediately visited the office of the Congress presiding Committee and denied that Tremblay had been authorized to speak for them. They repudiated him and his statement. Quebec delegates spoke likewise.

Next day Tremblay's colleagues were not on the floor of the Convention in spite of their threat to demand expulsion. Their burst of oratory went off like a giant firecracker, leaving nothing but the smoking hush of their Fascist beast.

If the Congress were distinguished by one thing more than another, it was the steady development of good feeling and understanding between the races in spite of attempts to introduce the racial and religious issues.

If Fascism is to be blocked among the young people of Quebec, the development of Youth Congress work there is essential. The growth of the Fascist movement among the young of that province is an indication of the despair of the people, of the discontent among the youth which reactionary forces are turning into the Fascist channel. Fighting under the banner of the Youth Congress and winning in the fight cuts the ground from under Fascism, gives the French Canadian youth new hope. This was abundantly clear at the Congress and that is why sections of the Congress chose to win over the Fascists and to fight against the idea for awhile was current to demand their expulsion.

The interplay between the Fascists and other elements and the noisy sectarianism of the Trotsky factions, however were small items when compared with the tremendous work the Congress did. Still retaining unimpaired, their organizational rights and views, the delegates adopted resolutions and demands, and set up the machinery to carry them through.

On the basis of the Congress decisions it will be possible to organize a mighty youth movement that will take a lot of stepping, a youth movement powerful enough to enforce the "Declaration of Rights.'

Knowing that during the summer months youths ambitions for writing slacken a bit, we have decided to publish the YOUTH COLUMN every second week. We have repeatedly warned you that the YOUTH COLUMN will appear according to your response and support you give it. It is only through this YOUTH COLUMN that the Lithuanian youth of Canada are able to correspond with each other, so let us work hard to keep it appearing throughout the summer.

Westoniečiai per ilgus metus važiuodavo Torontan į lietuviškus parengimus, vakarienes ir kitus pasilinksminimus. Bet prėjusis toks jaukus westoniečių pasilinksminimus sutraukė daugelį torontiečių. Ir čia reikia tikėtis, kad toks puikus pasilinksminimas paakstins westoniečius tolimesniems parengimėliams.

Už gausią pagelbą suruošti vakarienę reikia tarti širdingą ačiu Masienei, Barčienei, Krisiūnienei, Mikalajūnui, Jusaitienei ir Turkui—westoniečiams; ir Railienei, Doveikai, Brogai, Valūnui, Pajuodžiui, M. Guobai, Maikiui Guobai, Žilinskui, Vitkui, Endreliui, Šimoniui, Dobrovolskienei, B. Morkytei ir Paužienei—torontiečiams.

Rengėjai dėkojame visiems aukotojams, o ypatingai draugei Masienei už tokį didelį pasidarbavimą, ir draugams Barčiams už stubą. Taip pat atsiprašome visų svečių, gal su pirmu sykiu mes nemokėjome gerai pavaišinti, bet ateityje klaidas taisysime.

Viena iš Rengėjų

Didelė Westoniečių Parama Daily Clarion

Dar tik antras mėnuo, kaip Westone susitvėrė nauja ALD LD kuopa, o jau per tokį trumpą laiką westoniečiai sugebėjo surengti tokią šturmingą vakarienę 30 d. gegužio, per kurią sukėlė $21.00 aukų del Daily Clarion.

Montr

Pranešimas MLSDPD Nariams

MLSDPD narių mėnesinis susirinkimas įvyks, kaip praeitam susirinkime nutarta, 10 val. r. 14 d. birželio mėn. (June), naujoj vietoj "Maksim Gorki" salėj 1412 De Bulion Str. (prie St. Catharine Str.).

Prašome visus narius dalyvauti nesivėluojant.

Valdyba

Pranešimas Siuvėjams

Birželio 17 d. 7.30 val. vakare įvyks kriaučių susirinkimas, Prince Arthur salėje.

Kviečiame visus siuvėjus atsilankyti, nes yra vienas iš svarbiausių: gausim raportą iš konvencijos, bei darbų ateinančiam sezonui. Pakalbėsime grupės sutvarkymo klausimu, nes bus einama prie organizavimo naujų šapų,—tai tas mūsų darbas.

Tai nepamirškite.

Komiteto Narys

ALDLD. 137 Kuopos Vajaus Rezultatai

Nors suvėluotai, bet svarbu supažindinti su "Darbininkų Žodžio" skaitytojais mūsų draugus ir draugės, kurie darbavosi ir turėjo pasekmes gavime naujų narių į ALDLD 137 kuopą.

Pradedant vajų daug kas pasisakė už gavimą naujų narių. Buvo priimta obalsiai: "Du sen nariai turi gauti vieną naują," bet pasekmės nėra girtinos. Daug mūsų draugų-ių tuos obalsius ir paliko obalsiais skambančiais tik ore, nerealizavo. Tik keletas draugų-ių rimtai suriūpino savo klasės apšvietos organizacijos auginimu. Štai mūsų vajininkai: J. Čeponis gavo šešis naujus narius, palikdamas mūsų, o gal ir daugelyje kuopų vajaus čampionu; E. Blažienė, nors nauja narė, bet gavo 2 nauju nariu; Z. Juoselaitienė ir E. Vilkis po 2 nauju nariu; E. Mikolaitė, U. Doveikienė, J. Brukuys, K. Kilikevičius, S. Doveika, A. Kisielienė, J. Brukas ir J. Lesevičius po vieną naują narį.

Kuopos skyriai ruošė lenktynes. Pasekmės sekančios: Pirmoj vietoj atsistojo trečias skyrius, vadovaujant J. Brukui, ir pirmas skyrius, vadovaujant J. Čeponiui; antroj vietoj—antras skyrius; trečioj—ketvirtas skyrius; ketvirtoj—penktas ir šeštas skyrius. Įdomu ar ir ateityje taip pozicijas išlaikys įvairiuose organizaciniuose darbuose.

Buvo kartu vesta ir organizacinio fondo kėlimo vajus. Šiame darbe geriausia pasižymėjo drg. V. Jetimskaitė, trečio sky-

A. BOGDANOV.

Raudo Žvaigž

FANTAZINIS ROMA

(Tąsa)

Jis greitai persistatė save su nepaprastu išdidumu—vadindamas save kaimo policininku,—matytis tas buvo aukščiausias titulas, kokį jis pažino laike savo laisvo gyvenimo. Vieną kartą laike mano visiško susirgimo aš nemoromis nusišypsojau. Aš paklausau apie save tėvynę ir kaip Amerikos aš kolektavau, tikrai pakalbėjo labai pamažu, naujas jėgos iš giminiškos žemės.

SKYRIUS II

Ar Buvo Ar Nebuvo?

Kada aš pradėjau daugiau galvoti ... sužinoti, draugai, aš padar ... Aš pa ... tai, kuri ... Jis atsa ... su dvie ... jaunais ... ję nieko ... ligos. Jie ... mane su ... vęs laba ... mane pri ... girdėję n ... Verner; ... kreiptis ... vo toj p ...

Montrealo Žinios

Pranešimas MLSDPD Nariams

MLSDPD narių mėnesinis susirinkimas įvyks, kaip praeitam susirinkime nutarta, 10 val. r. 14 d. birželio mėn. (June), naujoj vietoj "Maksim Gorki" salėj 1412 De Bulion Str. (prie St. Catharine Str.).

Prašome visus narius dalyvauti nesivėluojant.

Valdyba

Pranešimas Siuvėjams

Birželio 17 d. 7.30 val. vakare įvyks kriaučių susirinkimas, Prince Arthur salėje.

Kviečiame visus siuvėjus atsilankyti, nes yra vienas iš svarbiausių: gausim raportą iš konvencijos, bei darbų ateinančiam sezonui. Pakalbėsime grupės subtvarkymo klausimu, nes bus einama prie organizavimo naujų šapų,—tai tas mūsų darbas.

Tai nepamirškite.

Komiteto Narys

A.L.D.L.D. 137 Kuopos Vajaus Rezultatai

Nors suvėluotai, bet svarbu supažindinti su "Darbininkų Žodžio" skaitytojais mūsų draugus ir drauges, kurie darbavosi ir turėjo pasekmes gavime naujų narių į ALDLD 137 kuopą.

Pradedant vajų daug kas pasisakė už gavimą naujų narių. Buvo priimta obalsiai: "Du seni nariai turi gauti vieną naują," bet pasekmės nėra girtinos. Daug mūsų draugų-ių tuos obalsius ir paliko obalsiais skambančiais tik ore, nerealizavo. Tik keletas draugų-ių rimtai susirūpino savo klasės apšvietos organizacijos auginimu. Štai mūsų vajininkai: **J. Čeponis** gavo šešis naujus narius, palikdamas mūsų, o gal ir daugelyje kuopų vajaus čampionu; **E. Blažienė**, nors nauja narė, bet gavo 2 nauju nariu; **Z. Juoselaitienė** ir **E. Vilkis** po 2 nauju nariu; **E. Mikolaitė, U. Doveikienė, J. Braknys, K. Kilikevičius, S. Doveika, A. Kisielienė, J. Brukas** ir **J. Lesevičius** po vieną naują narį.

Kuopos skyriai ruošė lenktynes. Pasekmės sekančios: Pirmoj vietoj atsistojo trečias skyrius, vadovaujant J. Brukui, antras pirmas skyrius, vadovaujant J. Čeponiui; antroj vietoj—antras skyrius; trečioj—ketvirtas skyrius; ketvirtoj—penktas ir šeštas skyrius. Įdomu ar ir ateityje taip pozicijas išlaikys įvairiuose organizaciniuose darbuose.

Buvo kartu vesta ir organizacinio fondo kėlimo vajus. Šiame darbe geriausia pasižymėjo drg. **V. Ježimskaitė**, trečio skyriaus narė. Pavyzdingai darbavosi trečias ir antras skyrius sukeldami po keliolika dolerių fondan.

Dabar baigiasi "Daily Clarion" vajus. Pasekmės numatoma bus geros. Vėliau aldiečiai turėtų neužmiršti, su morale ir materiale parama, Lietuvos liaudies gynimo. Ragintina pilna energija darbuotis padarymui sekmingo Kanados Lietuvių Kongreso, kuris numatomas šaukti rugpiūčio pradžioje.

Korespondentas A.—R.

Savickų Šeimą Atlankė Dvi Nelaimės

Birželio 2 d. Pet. Savickui, dirbančiam General Steel Ware Co., dirbtuvėj metalą kapojantis presas suplojo ranką. Kompanija mažai kreipia domės į susižeidusį. Sužeistas turėjo laukti dvi dienas pakol padarytas rimtesnis egzaminavimas, pamėlynavusios rankos. Yra numatoma, kad rankos kaulai bus sulaužyti.

Toje dirbtuvėje, kur P. Savickas dirbo, labai dažnai įvyksta nelaimės iš priežasties nežmoniškos skubinimo sistemos darbe ir netobulų mašinų. Darbininkai smarkiai mobilizuojasi išstoti streiku prieš tokias blogas sąlygas.

Antra nelaimė ištiko apie sąvaitę atgal jaunesnį broliuką Henry Savicką. Jį beeinant skersai gatvę smarkiai sužeidė automobilis. Del tos nelaimės gali netekti kojos. Sužeidėjas su automobiliu pabėgęs.

Verta gilios užuojautos nelaimių aplankyta skaitlinga Savickų šeima.

Reporteris—R.

Pasikalbėjimas Su Stambios Siuvyklos Darbininku

Teko susitikti darbininką, kuris dirba stambioj Montrealo siuvykloj—Society Brand Co.

—Ar dirbi,—užklausiau aš.

—Dirbu,—jis paaiškino.

Kuomet sužinojau, kad dirba tokioj didelėj ir pagarsėjusioj kompanijoj, tai, žingeidaudamas žinoti darbo sąlygas, apipyliau visokiais klausimais. Pradėjome nuo algų. Jis pradėjo pasakoti:

—Mes minimum algos nepadarome ir jokie inspektoriai apie tą nustatytą minimumą mūs nepaklausė. Gal keletas ir padaro, tai tik tie, kurie palaiko gerus ryšius su formanais ir už tai jiems suteikė geresnes progas, arba bosai jiems darbą palaiko atsargoje. Kainos neaugštos, bet darbą reikalauja gerą padaryti, tai, žinai, sunku kas padaryti—labai mizerni uždarbiai. Kada ateina naujo modelio švarkai su plytomis,—juos skaito pigesniais,—tai tuomet gauni visai mažą atlyginimą. Kartą pasakiau savo sekcijos formanui, tai tas užkeikė, kad ne jo dalykas, pareikšdamas, kad jo dalykas tik darbą daboti, o jei nenori dirbti, tai eik namo, nes, esą, lauke darbininkų yra daug, kurie už mažiau sutiks dirbti. Eini pas vyresnį furmoną, tai tas siunčia į raštinę, iš raštinės siunčia vėl atgal pas formaną. Tai varinėja nuo Ainošiaus pas Kaipošių, ir taip matant, kad nieko gero vienas neatsieksi ir prie to bijaisi, kad neprarastum darbą, tai ir sugrįžti į savo vietą. Žinoma, drauge, pas darbininkus nėra susitarimo, visi nori būti geri formanams ir bosams, kiekvienas bijosi juos užgauti, todel bosai ir daro, kas jiems patinka. Prie to, tokie laikai, žmonių perdaug, tai ir prastai.

—Žnai, broli, žmonių nėra perdaug. jeigu būtų perdaug, tai nereiktų dirbti viršlaikį. Galima panaikinti viršlaikius, o ton vieton pastatyti daugiau darbininkų. Visas blogumas, drauguti, tai kad pas darbininkus nėra organizuoto kūno, nėra vienybės, tas ir duoda bosams progą naudotis darbininkų pasidalinimu. Žiūrėk, unijos siuvyklose darbininkai neduoda bosams giliuoti. Štai vienoj dirbtuvėj bosas pradėjo perdaug atgal darbą grąžinti ir ne unijos nuskirtą darbą duoti. Tuojaus darbininkai vieningai susitarę ir nuėję raportavo unijai ir nėjo dirbti iki nebuvo atgal sugrąžintos teisėtos sąlygos. Kuomet unijoj iškeli tokį trūkumą, tai greitai randi tarp organizuotų darbininkų pritarimą ir jie nieko nesibijo. Unija taip pat priverčia ir inspektorius gerai prižiūrėti dirbtuvę. Kada būsite toj dirbtuvėj užtektinai organizuoti, tai tada be baimės galėsite dirbti ir formanai jus nebaidys namais.

—Tai žinai, drauge, aš visus raginsiu įsteigti mūsų dirbtuvėj uniją.

—Tik bosui nesisakykite. Mes turime žinoti, kaip reikalinga susiorganizuoti, o kuomet būsime susiorganizavę, tuomet paskelbsime kovą savo išnaudotojams.

—Ligi pasimatymo, drauge.

Dzūkas

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Mirė Nuo Nesekmingo Aborto

Birželio 4 d. quebekietė Katherine Faquet, 28 metų amžiaus, baigusi universitetą muzikė, mirė nuo nesekmingo aborto, kuris atliktas už $35.00 atlyginimą.

Birželio 2 d. tuo tikslu ji buvo atvykus iš Quebec'o. Po aborto mirusią rado ant Centre Str. Vedamas tyrimas, kas atlikęs tą darbą.

Pakartas Mylimosios Užmušėjas

Birželio 4 d. galutinai paskelbta, kad 5 d. birželio bus pakartas Armand Marchand, 30 metų amžiaus, batsiuvis, už užmušimą savo mylimosios Jeanne Lemaire, 35 metų amžiaus. Užmušėjas prasikaltimą įvykdė 1935 m. rugpiūčio mėn. 27 d. suduodamas 20 smūgių plaktuku ir padarydamas dvi žaizdas peiliu, nuo ko jo mylimoji vietoj mirus.

Bausmę (pakorimą) nevykdins senas Kanados korikas, Arthur Ellis, bet naujas korikas praktikuos tą profesiją. Jo vardas dar neskelbiamas.

Miesto Ponai Planuoja Naujus Taksavimus

Birželio 4 d. Montrealo miesto tarybos paduotas įnešimas, kad miesto biudžetas, kuris susidaro iš apie $50,000,000, išskirstyti į tris skirtingom srytim biudžetus, kaip tai: Miesto administratyvinį, mokyklų ir procentų už paskolas mokėjimo biudžetą ir į kiekvieną biudžetą vesti atskirus taksavimus. Tuomi manoma daugiau turėti įplaukų. Reiškia, planuoja naujus taksus ant miesto gyventojų.

Jeigu tokius taksus įves, tai miesto gyventojams, tikiu, paaiškės kovos reikalingumas. Tam turime stiprinti Popular Fronto veikimą, kad atmušus naujus taksavimus, nes esami jau nepanešami darbininkams ir smulkiems biznieriams.

Del Stokos Finansų Uždarytas Muziejus

Gegužės pabaigoj uždarytas McCord National Muziejus, McGill universitete. Muziejus buvo atidarytas 1922 metais ir dabar del ekonominių trūkumų universiteto priverstas uždaryti. Per paskutinius keturis metus muziejun atsilankė 13,000 mokinių istorijos mokslo studijavimo reikalu.

Pavyzdys, kaip buržuazija rūpinasi mokslo įstaigomis.

Sumuštas Unijos Viršininkas

Gegužės 29 d. vakare 11 val. naujos laivakrovių unijos viršininkas, Joseph Davis, 55 metų amžiaus, 944 St. Elizabeth St., jam sėdint ant galerio dviejų nežinomų vyrų užpultas ir baisiai sumuštas. Žaizduotas nuveztas į St. Luke ligoninę, kur tikimasi atgaus savo sveikatą.

Negalėdamas Dirbti Senelis Žudėsi

Geg. 30 d. George Silbey, 76 metų amžiaus senelis, gyvenęs 833 Ottawa Str. akyvaizdoje žmonos padaręs pareiškimą, kad nepajėgiąs dirbti ir neturėdamas iš ko gyventi perpiovė skustuvu sau gerklę. Pašaukta policija susižeidusį nuvežė St. Luke ligoninėn, kur jis randasi kritiškoje padėtyje.

Kas kaltininkas? Ar ne kapitalistinė sistema, kuri išnaudotus žmones palieka užmirštyje, žudymuisi. Turime kovoti už socialę apdraudą bedarbių ir seneliams.

Areštuotas Už Sąšlavas "Revizavimą"

Ligi birželio mėn. miesto distriktų aldermanai išduodavo leidimus vargšams rinkti iš sąšlavų dėžių dar galimus parduoti daiktus, kaip tai: butelius-stiklus, skudurius ir popieras. Dabar policija griežtai uždraudė iš dėžių rinktis parduodamus daiktus. Skelbiama, kad kas nepildys to įsakymo, bus areštuojamas. Kažin iš kur policija gavo tokį patvarkymą, gal iš dumpų "trusto."

Tai biauri ironija iš vargšų. Neduoda pragyvenimui pašalpų. Žmonės priversti raustis po sąšlavynus. Greičiausia dumpose ieškantiems "gerybės" atims pašalpas. Žmonės! Pabuskite ir ruoškimes atsiimti tas gerybes, kurios mūsų rankomis ir prakaitu sukrautos.

Surinko K. A.—R.

Bouchard Negali Užmiršti Mount Royal Mitingo

Montreal, Birželio 4.—Pereitą šeštadienį 4,000 Montrealo bedarbių Mount Royal arenoj neleido ponui Bouchard kalbėti apie jo planą priversti bedarbius dirbti už pašalpą.

Jam toks priėmimas nepatiko. Jis dabar labai tankiai prisimena. Reporteriams jis pareiškė, kad jis esąs paskirtas tvarkyti pašalpos reikalus, tai ir dėsiąs pastangas tuos naujus patvarkymus pravesti gyveniman, nežiūrint jokių pasipriešinimų. Quebeco provincijos parlamente (Quebece) teisinosi, kad jo mitinge triukšmą kėlę tik 500 Front Populaire narių, kuriuos jis išvadino komunistais.

Po visą Quebeco provinciją bedarbiai protestuoja prieš Bouchard planą. Pačiame Quebece 4,000 bedarbių šturmavo parlamento rūmus.

QUEBECO BEDARBIAI KOVOJA PRIEŠ NAUJĄ PLANĄ

Quebec, Birželio 2. — Tūkstantis penki šimtai miesto bedarbių šturmavo pašalpos biurus protestuodami prieš naują provincialės valdžios planą, kuris sako: "Nedirbi, negausi pašalpos."

Nors policija juos išvaikė, bet bedarbiai laimėjo, nes nei vienas nepasirašė ant darbo kortų.

PIPIRNIČIA

PIPIROGRAMOS

Draugas Jurgis Pipiras atsiuntė iš Montrealo sekamą pipirogramą:

"Kaip matyti, tai jūs tenai, Toronte, visai sutingote ir nebemalate pipirų, kad jūsų priešai pradeda įsidrąsinti ir atakuoti jumis. Aš tiesiog netrivoju pykčiu, kad taip greitai išvažiavau iš Toronto. Reikėjo primalti pačių kar[illegible]jų pipirų ir apsivertus pr[illegible]lti į gerklę tokiems žmonėms, kurie nori pekenkti mūsų laikraščiui. Aš dovanojau paskutinį tėvo palikimą—Pipirničią, kad tik padėti tam laikraščiui, o jie nori apiplėšti jį. Bet tegul nebūna tokie drąsūs. Aš parvažiavęs mokėsiu, kaip atsilyginti.

"Kitas dalykas man labai nepatiko, tai kam jūs nusileidote tiems montrealiečiams. Jei aš būčiau buvęs Toronte, tai niekaip nebūčiau davęs jiems išsivežti merginą. Ne vyras būsiu, jei aš bent kelių merginų neparsivešiu iš Montrealo. Žinote, montrealietės dar meilesnės, kaip torontietės. Kai apsibarstau kvėpiančiais pipirais, tai kaip prie smalos limpa.

"Draugiškai,

"Jurgis Pipiras"

* * * * *

Tik žiūrėk, drauge Pipirai, kad tos montrealietės tavęs neprisiviliotų ir nepasiliktų Montreale. Tada tai jau gautum nuo Pirpirničios štabo visokių pipirų.

ORAS

Nors vasara, bet Montreale labai šalta. Kada Mr. Bouchard viename mitinge norėjo išdėstyti savo planą bedarbiams pavergti, tai jo burna užšalo ir negalėjo kalbėti, buvo priverstas pasitraukti nuo platformos.

Visoj Quebeco provincijoj siaučia vėjai. Labai nepatogu tiems ponams, kurie nešiojasi didelius portfelius su planais darbo žmonių apiplėšimui. Kartais tokios vėtros perlekia, kad sunku išlaikyti rankose tuos portfelius.

Ontarijos provincijoj oras taipgi vėjuotas ir šaltas. Pašalpų kapotojai bijo ir iš raštinių išeiti.

Austrijoj oras pradėjo kalbėti Komunistų Partijos vardu. "Hallo! Hallo! Kalba Komunistų Partija," žmonės girdi. Kadangi oras nematomas, tai ir policija negali sugauti.

Lietuvoj oras visai netikęs. Nors Lietuvos fašistai paskelbė seimo rinkimus, bet žmonės negali išeiti balsuoti.

Chinijoj siaučia vėtros, labai nepalankios Japonijai. Jei jos dar padidės, tai gali išpūsti Japoniją ne tik iš Chinijos, bet ir iš kitų vietų, kurias ji užėmus.

KAS KO NORI IR KĄ GAUS

Mr. Bennett nori visus Kanados gyventojus išmainyti ant vokiečių ir Hitlerio, bet iš Vokietijos prasiskverbią žinios sako, kad vokiečiai darbininkai rengiasi versti fašizmą ir steigti darbininkų valdžią.

Mr. Bouchard nori, kad bedarbiai dirbtų ir algų nereikalautų, bet vieton to jis gaus Front Populaire.

Mr. Užemeckis nori iš "Darbininkų Žodžio" $5,000, bet jis gaus ne $5,000, o 5,000 karčiųjų pipirų.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Klausimas: — Aš pastebėjau, kad Jurgis Pipiras dabar Montreale. Kaip aš galėčiau susipažinti su juo?

Montrealietė

Atsakymas:—Jis su savim nešiojasi įvairių pipirų. Kiekvienam galima užuosti juos. Jei kuris tik atsiduos pipirais, tai būk tikra, kad tai Jurgis Pipiras.

* * * * *

Klausimas: — Nekurie montrealiečiai nusiskundė, kad pipirničia netalpinanti jų raštų. Kame priežastis?

Girdėjęs

Atsakymas:—Už tai, kad kai kurie norėjo duoti pirmininkui pipirų, kad balso susirinkime nedavęs, nors prašę 20 kartų, bet prisipažino, kad tuo laiku nebuvę susirinkime.

* * * * *

Klausimas:—Kodel maudynėse draudžia nusiimti nuo krūtinės maudymosi kostiumus?

Torontietis

Atsakymas:—Jei būtų leista į nuogas merginas žiūrėti maudynėse, tai niekas neitų į Roxy teatrą.

* * * * *

Klausimas: — Bennettas seime kalbėdamas pasakė, kad daug teisėjų Kanadoj puskurti—neprigirdi. Ar teisybė?

Susiinteresavęs

Atsakymas:—Kada jie teisia turtingus žmones, tuomet ir visai negirdi.

Himnas Benzinkai

Gražiai mūs gyventa prieš gerbūvio pradžią,
Kai skeldavom ugnį, pavyzdžiui, iš medžio;
Jų niekas nevaržė, nei jokis akcyzas,
Nei kažkokio švedo įkyrus kaprizas.

Dėl kažkokios pypkės dabar uždegimo
Nereikdavo ieškot kažykur leidimo:
Nulaužci iš krūmo apysausę šaką—
Ir jokis akcizninkas nieko nesako.

Pasaulio kultūra lig to jau priėjo,
Kad viskas priklauso nuo kažkokio vėjo;
Pavyzdžiui, mūs ugnį pasiėmė švedai,
O mus gi paliko tarptautinei gėdai.

Jei norime šiandie mes pypkę užkurti,
Mes turim į banką pirmoj eilėj kurti,
Policininkui turim parodyti kvitą,
Kad pypkės su valdžia jau atsiskaityta.

Seniau vaidilutės mūs ugnį globojo,
Todel ir lietuviai taip narsiai kovojo:
Šiandieną užmiršę tarptautinę gėdą
Mes puolam ant kelių ir meldžiamės švedui.

JUL. BOKS.

("Kuntaplis")

A. BOGDANOV. VERTĖ PETRAS.

Raudonoji Žvaigždė

FANTAZINIS ROMANAS

(Tąsa)

Jis greitai persistatė save su nepaprastu išdidumu—vadindamas save kaimo policininku,—matytis tas buvo aukščiausias titulas, kokį jis pažino laike savo laisvo gyvenimo. Vieną kartą laike mano visiško susirgimo aš nenoromis nusišypsojau. Aš pajutau apie save tėvynę ir kaip Antėjus aš kolektavau, tikrai pasakius labai pamažu, naujas jėgas iš giminiškos žemės.

SKYRIUS II

Ar Buvo Ar Nebuvo?

Kada aš pradėjau daugiau galvoti apie viską, aš panorėjau sužinoti, ar žino Verner ir jo du draugai, kas man atsitiko ir ką aš padariau.

Aš paklausiau Vernerio apie tai, kuris vedė mane į ligoninę. Jis atsakė, kad aš atvažiavau su dviemis nepažįstamais jam jaunais žmonėmis, kurie negalėję nieko pasakyti kas link mano ligos. Jie pasakę, kad netikėtai mane sutikę mieste, kad aš buvęs labai sergantis; jie pažinę mane prieš revoliuciją ir tada jie girdėję nuo manęs apie daktarą Verner; todel jie nusprendę kreiptis prie manęs. Jie išvažiavo toj pačioj dienoj. Verneriui jie atrodė ištikimi žmonės, kurių kalbos buvę tikėtinos. Jis pats manęs nesutikęs per keletą metų ir nei nuo nieko jis negalėjęs gauti bile kokios žinios apie mane.

Aš norėjau papasakoti Verneriui istoriją apie mano padarytą žmogžudystę, bet tas atrodė per daug sunku del jo sudėtingumo ir del daugybės tų aplinkybių, kurios privalėjo atrodyti labai keistos kiekvienam objektyviškam žmogui. Aš paaiškinau Verneriui mano keblią padėtį ir gavau nuo jo nelauktą atsakymą.

—Būtų daug geriau, jei jūs man dabar nieko nepasakotumet. Tas bus daug geriau tavo pasveikimui. Suprantamai aš nesiginčysiu su jumis, bet aš visviena netikėsiu jūsų tai istorijai. Jūs turit melancholiją—ligą, kuri kursto žmones visai nuoširdžiai priimti sau nereališkus prasižengimų prisiminimus. Bet jūs netikėsit manim iki jūs visai nepasveiksit; todel geriausiai atidėti tą istoriją iki to laiko.

Jei šis pasikalbėjimas būtų įvykęs prieš keletą mėnesių, aš beabejonės būčiau įmatęs Verner žodžiuose didžiausį nepasitikėjimą ir neapykantą manim. Bet dabar, kada mano siela ieškojo atilsio ir ramumo, aš visai kitaip atsinešiau į dalyką.

Man buvo malonu prisiminti, kad mano prasikaltimas nėra žinomas draugams. Aš pradėjau apie tai rečiau ir mažiau galvoti.

Sveikimas progresavo labai greitai, tik retkarčiais sugrįždavo praeities ilgėjimos atakos ir tas būdavo trumpai. Verner matomai buvo patenkintas manim, nes jis nuėmė visą stropią priežiūrą. Vieną kartą prisiminęs apie mano "klajojimą" aš prašiau jo duoti man skaitymui tipišką istoriją tokios pat ligos, kaip mano,—vieną iš tokių istorijų, kurias jis tėmyjo ir aprašė būdamas ligoninėj. Su didele abejone ir matomai nenoromis, tačiau jis išpildė mano prašymą. Iš didelės daugybės ligų istorijų jis išrinko ir padavė man.

Ten buvo aprašytas vienas valstietis iš tolimo nekultūringo kaimo. Vargas jį atginė į didmiestį ieškoti darbo, kurį jis gavo vienam iš didelių fabrikų. Gyvenimas dideliam mieste matomai labai į jį paveikė ir pagal jo žmonos nupasakojimus jis buvęs per ilgą laiką "tarsi nesveikas." Po to tas praėjo, jis gyveno ir dirbo kaip ir visi kiti. Kada eksplodavo fabrike streikas, jis buvo su savo draugais. Streikas buvo ilgas ir atkaklus ir jie privalėjo su savo vaikais daug kentėti ir badauti. Staigiai jis "nuliūdo," pradėjo išmetinėti pats sau apie tai, kam jis vedęs ir kam paleidęs į pasaulį ir bendrai gyvenęs "ne pagal dievo prisakimą."

Paskiai jis pradėjo kalbėti absurdus ir už tai jis buvo paimtas į ligoninę, o iš ligoninės jį išsiuntė į beprotnamį į tą guberniją, iš kurios jis buvo kilęs. Jis pastebėjo, kad jis streiklaužiavęs ir išdavinėjęs draugus, kurių tarpe išdavęs "geraširdį inžinierių." pastarasis slaptai pagelbėjo streikieriams ir už tai ji valdžia pakorus. Aš gerai pažinau visą istoriją to streiko—tada aš dirbau tame mieste; tikrumoje ten neįvyko jokios išdavystės, o "geraširdis inžinierius" ne tik kad nebuvo pakartas, bet jis nebuvo net areštuotas. To darbininko liga baigėsi tuo, kad nepokurio laiko jis visai pasveiko.

Ta istorija davė mano mintims naujos medžiagos. Aš pradėjau abejoti, ar ištikrųjų aš papildžiau tą žmogžudystę ar, gal pagal Vernerio kalbą, ji buvo "melancholinis klajojimas." Tuolaiku visi mano prisiminimai apie gyvenimą tarpe marsiečių buvo keisti neaiškūs, nublankę. Ir nors paveikslas prasikaltimo prisimindavo kuoaiškiausiai, bet jis susimaišydavo, palyginus su paprastais ir aiškiais ateities įspūdžiais. Kartais aš numesdavau nedrąsias raminančias abejones ir tvirtai manydavau, kad tas viskas buvo ir kad niekas negali to pakeisti. Bet po nekurio laiko abejonės sugrįždavo, jos padėdavo man pasiliuosuoti nuo minčių apie praeitį. Žmonės norėdami tiki į tą, kas jiems yra malonu . . .

SKYRIUS III

Tėviškės Gyvenimas

Verneris rūpestingai atėmė nuo manęs visus įspūdžius, kurie būtų galėję pakenkti mano ligai. Jis man nepavelino lankyti jo ligoninę ir iš visų psichinių ligonių, kurie rados tenais, aš galėjau matyti tik tuos nepagydomus idijotus, kurie buvo laisvi ir užsiimdinėjo įvairiais darbais lauke, giraitėje ir sode. Ir jie, teisybę pasakius, nebuvo įdomūs man: aš labai nekenčiau visko, kas buvo beviltingas, nereikalingas ir pasmerktas. Aš norėjau matyti tikrus ligonius, o ypatingai tuos, kurie galėjo pasveikti. Verneris asmeniškai man prižadėjo juos parodyti, kada mano sveikatos stovis bus užtektinai geram padėjime, bet jis visada tą tęsė. Taip aš ir nesulaukiau to prižado.

Dar daugiau Verner rūpinos mane izoliuoti nuo viso politinio gyvenimo mano tėvynėj. Matomai jis manė, kad tą visą laiką

TORONTE

Pranešimas

Šiuomi pranešu, kad Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D-jos 1-mos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 20 dieną birželio, šeštadienį, 8 val. vakare, 6 Denison Ave. Visi draugai ir draugės, neskiriant ir aplikantus, kviečiami punktualiai atsilankyti.

Šis patvarkymas laikyti susirinkimus šeštadieniais yra kuopos nutartas ir jis bus per visą vasaros sezoną, kad duoti pragą draugams-ėms dalyvauti piknikuose ar šiaip išvažiavimuose sekmadieniais, kurių apsčiai yra pas Toronto lietuvius vasaros sezonui užėjus.

J. P.
1-mos kp. sekretorius....

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Geras Sumanymas

Nors Toronto miestas turtingas gražiomis apylinkėmis, išbudavotas ant didžiulio Ontarijos ežero kranto ir per miestą į ežerą įteka dvi upės, kurios teka per gana gražius laukus, bet darbininkų organizacijoms vasaros metu su pasirinkimu vietų piknikams yra gana sunkoka. Priežastys, prie vandenų gražesnes vietas iš senų laikų užgyvenus buržuazija. Darbininkams pasilieka pasitenkinti paprastesnėse vietose, bet ir tų sunku gauti.

Lietuviai, jau keletas metų, kaip laiko savo organizacijų piknikus Westone ant neišparduotų miestelio žemės sklypų, bet ir tie kasmet apgyvendinami, iškertami medžiai ir kuomet kompanijos žemė, tai ir vietos niekas neprižiūri, ir prie to už vietą kompanijai tenka brangiai užmokėti.

Dabar pas daugelį draugų kyla mintis, kad reikalinga lietuviams nusipirkti bent pora akerių žemės del laikymo piknikų. Ta mintis randa plataus pritarimo. Ir ištiesų, ką dabar lietuviai per vasarą išmoka kompanijai apie $60 rendos, tai už $800 galima nusipirkti žemę, ją aptverti, prisodinti medelių ir, žodžiu tariant, padaryti viską visur puikiai, kad kiekvienam būtų malonu atsilankyti.

Draugų pakeltą klausimą galima užgirti ir neatidėliojant stengtis įsigyti tą žemę, kurią visiems kartu susidėjus bus galima paversti į gražų parką. Tokių parkelių turi beveik kiekviено SAV miesto lietuviai, tad ir mes Toronto lietuviai griebkimės už darbo.

—o—

Serga Draugas Galinaitis

Draugas A. Galinaitis, ilgą laiką buvęs be darbo ir veikęs bedarbių ir kitose darbininkų organizacijose, susirgo. Buvo ligoninėje ant operacijos, bet dabar randasi namuose. Susirgimo priežastis, draugas ilgą laiką būdamas be darbo ne visada turėjo galimybės naudoti gerą ir sveikatai naudingą maistą, prie to veikimas bedarbių organizacijose reikalavo daug jėgų.

Turėdami laiko draugai privalo draugą atlankyti, ir linkėtina draugui greitai pasveikti ir toliau darbuotis darbininkų judėjime.

Jis randasi 80 Manning Ave.

—o—

Nupuolė Nuo Stogo

Praeitame šeštadienyje drg. F. Kidžius becinkuodamas blekes prie stubos stogo nupuolė ir susižeidė. Puolimas buvo iš dešimties pėdų aukščio, bet puldamas ant cemento gana skaudžiai susižeidė, kad net teko pašaukti ambulansą ir nuvežti ligoninėn. Eina kalbos, kad susilaužė rankas, viejose vietose, bet tas pasirodys tik ar atpuls nuėmus X-ray.

Linkėtina drg. F. Kidžiui greitai pasveikti.

—o—

Važiuoja Lietuvon

Tenka patirti, kad šiais metais atlankys Lietuvą keletas torontiečių. Birželio mėn. rengiasi išvažiuoti trys moterys ir vienas vyras. Visų atsilankymo tikslas—pasimatyti su savo giminėmis ir sutvarkyti ūkiškus reikalus Lietuvoj ir sugrįžti atgal.

Bet kuomet dabar Lietuvoj tęsiamas toks fašistinis teroras, naktimis uždrausta išeiti iš namų, visi keliai bandoma apstatyti šnipais ir net po prievarta mėginama pastatyti saugotojus, kad nė vienas nepažįstamas žmogus nepasirodytų, tai ir pas keliaujančius Lietuvon torontiečius matosi baimės, nes nežino, ką gali patikti, tai kiekvienas mano pabūti Lietuvoj kuotrumpiausia.

Taipgi ir daugiau atsiranda norinčių Lietuvą aplankyti, bet bijosi fašistinio teroro, tai ir susilaiko nuo kelionės.

Reporteris

TORONTO JAUNUOLIAMS

Berniukai ir mergaitės, kurie mylite žaisti ir kurie norite prasilavinti organizuotai žaisti, ateikite į salę 6 Denison Ave., šeštadienyj 4 valandose, birželio 13 d.

Tvarkingi žaidimai yra geriausias kūno mankštinimas, sveikatos stiprinimas ir budavojimas didžiausios atsparos visokioms ligoms.

Tvarkingais žaidimais ir publika grožėjasi.

Kūno lavinimas, sykiu yra ir valios lavinimu jaunuoliams.

—o—

Drg. J. Grebliausko Dovana Jaunuoliams

Pereito sekmadienio piknike jaunuoliams buvo dalinamos dovanos už reisus ir kitus žaidimus, kurias dovanojo drg. J. Grebliauskas per drg. Viltrakį, tai dėžutė saldainių. SDKLSPD parengimo komitetas jaunuolių praisams dovanojo 2 svaru pinatsų. Ačiū draugams.

J. Broga

Pranešimas

ALDLD 162 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 15 d. birželio (pirmadienyje), 8 val. vakare, lietuvių svetainėj, 6 Denison Ave.

Visus narius kviečiame atsilankyti, nes turėsime labai svarbių dalykų apsvarstyti.

Valdyba

INCO TEORIJA NESUTINKA SU PRAKTIKA

Naujai paimtiems darbininkams Inco kompanija nuo senai palaiko mokyklą. Mokykloje dėstoma, kaip apsisaugojus, kad nesusižeisti. Pagrindinis mokymas, kad nereikia skubinti; nieko neimti su grynomis rankomis; kelti kokius daiktus—akmenis ar geležis tik su įrankiais; be to, neužmiršta išaiškinti ir higienos klausimą. Rodos, darbavietėse visos sąlygos yra tinkamos.

Pirmiausia žvilgterėkim kas link higienos klausimo. Darbininkai dirba karštyj virš 90 laipsnių Farenheito. Nuo skalų šaudymo bei drilių susikelia didžiausi debesiai dulkių. Tos dulkės yra aštrios, nes akmuo su geležia, kurios žmogaus plaučius draskyte drasko. Vienok daktarai pripažino, kad tos dulkės nėra kenksmingos sveikatai. Pereitą žiemą atvykęs iš Ottawos Sveikatos Departamento inspektorius užtvirtino, kad tos dulkės nekenksmingos. Kodel nekenksmingos? Priežastis, kad reikia po šaudymui laistyti vandeniu, kas kompanijai kainuoja laiko išaikvojimas ir vandens įvedimas, tai čia ir glūdi pripažinimas nekenksmingumo. Jiems nesvarbu darbininko sveikata, tik svarbu padaryti neišpasakyti pelnai.

Neskubinimo klausimas, ko mokina kompanijos mokykloj, būk tai baudžia vyriausybė, jeigu pamato skubinant, tai yra biauriausias pasityčiojimas iš darbininkų.

Šioj sąvaitėj iš mokyklos atėjo jaunuolis ir sulyg įgyto mokslo pritaikė ir praktiką. Bosas pastebėjęs biauriai iškoliojo, išvadino tinginiu ir išmetė iš darbo. Kai kurie darbininkai taip skubina, išrodo, kad jie pasirįžę ne tik griebti tuos akmenis su rankomis, bet ir su dantimis, kad tik būtų greičiau, nes prie to verčia bosai. Per tokį skubinimą įvyksta didelis skaičius sužeidimų ir užmušimų. Vaizdas, tik vienoj gengėj (grupėj) birželio 1-2 dienomis du darbininkai liko sužeisti ir abudu mirė nuo žaizdų. O kur visos mainos ir nikelio apdirbimo fabrikai? Kas tenai vyksta tuo pačiu laiku? Žodžiu sakant, nėra biauresnių skerdynių visame pasaulyje.

Draugas Minota irgi tapo sužeistas šiomis dienomis, sulaužė kojos pirštus. Nespėjo aprišti koją, tuoj atbėgo šibosis klausdamas, ar galės eiti į darbą. Mat darbininkų trūksta, tai turi žmonės ir ligotais būdami eiti į darbą. Kas gi kaltas už tai, kad darbininkai įgyto mokslo nepritaiko gyveniman? Mokykloj išmokina kuogeriausiai, o jie prie darbo lyg žiopliausi žmonės dirba. Ar tai gali būti už tai kalti išnaudotojai.

Ne, mes turime savo mokyklą—uniją. Stokime į šią mokyklą visi draugai neatidėliodami. Nesigązdinkime, kad mes darbą prarasime. Jeigu mes bijosime tokio darbo prarasti, tai tas darbas greičiau praras mus, mums besibijant. Gerai prisižiūrėkite iš visų pusių, tai tikrai persitikrinsite, kad nėra nieko mums pralaimėti, vien tik ateity mums laimėti geresnes gyvenimo sąlygas.

Unijistas

ĮVAIRIOS ŽINIOS

SLAPTAI GABENO GELŽGALIUS ITALIJAI

Halifax, Birželio 3.—Specialė komisija tyrinėjo slaptą gelžgalių gabenimą Italijai laike sankcijų ir pripažino, kad tas buvo daroma. Gelžgaliai buvę sukrauti į baksus ir ant jų pažymėta, kad nikelis. Tie baksai buvo siunčiami per Vokietiją. Halifaxe sulaikyta 223 baksai gelžgalių, kurie buvo gabenami Italijai.

LIBERALAI SUKYLA PRIEŠ HEPBURNO POLITIKĄ

North Bay, Ont., Birželio 4.—Nipising raidingo liberalai sukyla prieš Hepburno mašiną ir grumoja išmetimu raidingo vadovybės.

Planuoja šaukti konvenciją North Bay ar Sturgeon Falls tikslu išsirinkti naują vadovybę.

Jie baisiai pasipiktinę del Hepburno duotų prižadų nepildymo.

1,500,000 ŽMONIŲ ONTARIJOJ NEGALI UŽSIMOKĖTI GYDYTOJAMS

London, Ont., Birželio 1.—Medical Association konvencijai patiektos statistinės žinios rodo, kad iš 3,500,000 Ontarijos provincijos gyventojų 1,500,000 negali užsimokėti gydytojams už pagelbą.

ALBERTOS VALDŽIA NUKIRTO NOUŠIMČIUS UŽ SKOLAS

Edmonton, Birželio 1. — Albertos provincijos valdžia numušė nuošimčius už provincijos skolas, pranešė Aberhartas. Dabar bus mokama tik 2.5 nuoš. Iki šiol buvo mokama 4.89 nuoš. Kapitalistai tuo nepatenkinti.

DIDELĖ SPAUDOS CENZŪRA JAPONIJOJ

Tokio, Birželio 2.—Japonijoj nuo dabar bus tik viena žinių agentūra, kuri teiks laikraščiams žinias iš užsienio ir užsieniui, ir griežtoj valdžios kontrolėj.

500 BEDARBIŲ KENOROJ BE PRAGYVENIMO ŠALTINIŲ

Kenora, Ont., Birželio 2.—Apie 500 bedarbių čia negauna nei pašalpos nei darbo. Bedarbiai kreipiasi į visas darbininkų organizacijas prašydami kooperacijos jų kovoje už pašalpą ar darbą.

4-RIAS VALANDAS KOVOJO 600 KAREIVIŲ SU 500 ARABŲ

London, Birželio 8.—Šeši šimtai kareivių ir policijos per keturias valandas kovėsi su 500 arabų ant kalnelio tarp Jeruzalemo ir Jaffa. Arabai buvo atvykę iš Jaffa ir Biteska ir užsibarikadavę senuose turkiškuose apkasuose. Policija ir kareiviai nugalėję.

PABĖGO 14 KRIMINALISTŲ

St. Peter, Minn., Birželio 8.—Vienas iš Karpis-Barker gengsterių ir 13 kitų kriminalistų pabėgo iš kalėjimo ir dabar gaudo kulkosvaidžiais apsiginklavę policistai.

Apmušė kalėjimo sargus su kėdžių kojomis ir išspruko laukan.

700 ASMENŲ SUŽEIDĖ LAIKE KARALIAUS KARŪNAV.

Bucharestas, Rumunija, Birželio 8.—Laike Rumunijos karaliaus Karol karūnavimo įlūžo platforma, ant kurios stovėjo 3,000 žmonių. 700 sunkiai sužeisti. Esą ir užmuštų, bet skaičiaus nepaduoda.

700 DALYVAVO PROTESTO DEMONSTRACIJOJ EAST YORKE

East York, Birželio 7.—Šiame Toronto priemiestyj šį sekmadienį buvo surengta protesto demonstracija Sammon Ave., kurioj dalyvavo 700 veteranų ir priemiesčio gyventojų, užprotestavimui prieš mėtymus iš stubų bedarbių šeimynų.

VERČIA BŪTI KRIMINALISTAIS, SAKO HUMPHREYS

York Townchip, Birželio 6.—Nors Kanada turi supylus į elevatorius 2,250,000 bušelių kviečių, pareiškė Humphreys, bedarbių organizatorius, tačiau bedarbiai badauja.

Šio miestelio 500 pavienių bedarbių liko be jokios pašalpos ir buto.

"Jie verčiami likti kriminalistais," pareiškė Humphreys. "Iš ko jie gyvens?"

NORĖJO IŠVAIKYTI PROVINCINIO KOMITETO SUSIRINK.

Toronto, Birželio 8.—Dedektyvai atėję į CCF jaunimo Ontarijos provincijos pildančiojo komiteto susirinkimą ant Richmond gatvės ir norėję išvaryti visus, nes "dievo" dienoje esą negalima "dirbti."

Salaveišiams ant kampų pinigų prašyti, tai galima, o organizacijoms susirinkti draudžia.

GRIAUSTINIS PRITRENKĖ 28 PĖDŲ PO VANDENIU

Ambersburg, Ont., Birželio 8.—Detroito Dredging Company darbininkui susileidus 28 pėdas į vandenį Livingstine kanale užėjo šturmas ir perkūnas trenkė į vandenį netoli darbinio laivo. Nors ne į laivą trenkė, tačiau darbininkus apglūšino. Atsigaivinę klausė darbininko vandeny, ką jis jautė, bet niekas neatsiliepė. Tada ištraukė ir pamatė, kad ir tas pritrenktas. Tačiau pavyko atgaivinti.

IR JAPONIJOJ AUGA PASIPRIEŠINIMAS KARUI

Tokio, Birželio 4.—Nežiūrint didelio teroro, ir Japonijoj išsiveržia prieškarinės kovos. Tokio universiteto studentai surengė visą eilę prieškarinių mitingų ir demonstracijų, kuriose kartais dalyvavo iki 3,000 studentų.

Industrinių Darbininkų ir Valstiečių Federacija vardu 50,000 narių įteikė valdžiai reikalavimą sumažinti sumas pinigų karo reikalams, o daugiau skirti darbo žmonių būvio pagerinimui.

Po visą Japoniją auga prieškarinis bruzdėjimas, net ir kariuomenėj.

Sudburiečių Domei

Šiuomi skelbiame Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos 3-čios kuopos nariams, kad sekmadieny, birželio mėn. 14 d. 10 val. iš ryto bus svarbus draugijos pusmetinis susirinkimas; po antrašu: 130 Monk Str., ukrainų svetainėj.

Valdyba

Drg. B. Minota Sužeistas

Sudbury, Ont. — Bedirbant drg. B. Minotai I. N. Co. nikelio kasykloj akmuo sužeidė kairę koją ir vaikščioti be lazdos negali.

Tenka paminėti, kad drg. B. Minota yra veiklus darbuotojas organizaciniuose darbuose, o dabartiniu laiku yra pirmininkas M. L. S. ir D. P. D-jos Sudburio skyriaus. Nariai, atjausdami savo geriausį draugą, reiškia už jautimo žodį ir linki kuogreičiausiai pasveikti.

Skyriaus Narys

PARSIDUODA

Parsiduoda mūrinė, septynių kambarių stuba, su visais parankumais: elektros šviesa, miesto vanduo, gazas. Frontas gražiai medžiais apsodintas, dvi obelys, dvi grūšios. Gražus lotas 50 pėdų pločio ir 150 pėdų ilgio. Kaina tik $2,600. Kreipkites pas **V. Masis, Weston, Ont.**

Telefonas: **Weston 6145**

Tel. PL 9659 Gyv. CR 0463

J. M .Rosenfeldas

LIETUVIS ADVOKATAS

Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius. kt.

20 James St. E. Kambar. 26
MONTREAL, QUE.

NEBŪK ŽILAS

Stebūklingos gyduolės, kurios panaikina žilimą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėt kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba plaiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai supažindinimui pasiūlome didelį $2.00 pakelį už $1.00. Užsisakyk šiandien ir sutaupyk dolerį. Jeigu nebūsite pilnai patenkinti, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų.

VALORTONE HERB. CO. Dt. 2
Box 305. Clinton, Indiana, UAS

P. DENNIS

Lietuvis siuvėjas, valytojas ir dažytojas. Siūtų, kautų ir suknelių francūziškas valymas ir suprosinimas 59 centai. Siūtų prosinimas 35 c. Skribelių valymas 50 c. Darbą paimam iš namų ir pristatom į namus.

397 Queen Str. W., Toronto **Tel.: WAverley 5771**

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. **Phone WA. 6344**
Seniausia ir patinkamiausia Šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Dr. Harry H. Hershfield

Daktaras-Chrirurgas. Kraujo, odos, venerinių ir moterų ligų gydymas. Operacijų darymas. Hemoroidai ir kraujagyslės (vericose) išgydoma be operacijos. Susikalbėsit sava kalba.
800 Boyd Bldg., Portage Ave., Winnipeg, Man.
Telefonai: raštinės 26600, buto 202707

FELIKSAS KEDZEUS

218 MANNING AVE., TORONTO, ONT.

Parduodu **WESTINGOHOUSE** ir kitų išdirbysčių radio, skalbiamas mašinas, elektrinius šaldytuvus, virtuvėms pečius, vandeniu apšildomus pečius, furnicas, blowers ir aliejum kūrenamas mašinas.

Hedges Bros, 637 College Str. **Telefonas: LO 1247**

aš buvau atskirtas nuo tėvynės ir negalėjau nieko žinoti, kas joje įvyko. Visą tą nežinystę jis skaitė paprastu užmiršimu, kurį pagimdė mano liga; jis surado, kad tas man yra labai naudinga ir jis pats ne tik nieko nepasakojo ta tema, bet jis tą daryti uždraudė mano sargams; visuose jo kambariuose aš negalėjau surasti nei vieno žurnalo, nei vieno laikraščio. Aš buvau priverstas gyventi ant nežinystės salos.

Pradžioje, kada aš geidžiau tik ramumo ir tylos, tas man patiko. Bet paskiau pagal mano jėgų prieauglį aš pradėjau jausti ankštumą šio pertikrinimo; aš pradėjau įkyrėti savais klausimais mano pažįstamiems, o jie, ištikimi gydytojo įsakymams, atsisakydavo bile ką man atsakyti. Aš pradėjau ieškoti priemonių išėjimui iš mano policiško kvarantino ir aš bandžiau pertikrinti Vernerį, kad aš esu jau užtektinai sveikas dėlei skaitymo žurnalų. Bet viskas buvo veltui. Verneris paaiškino, kad tas dar yra peranksti ir kad jis pats nuspręs, kada aš galėsiu pakeisti mano protinę dijetą.

Liko man tik gudrumas. Man reikalinga buvo susirasti tam dalykui vienas iš mano draugų. Būtų labai sunku perversti į mano pusę gydytojo pagelbininką, kadangi jis turėjo gana aukštą supratimą apie savo profesijos pareigas. Nukreipiau visas pastangas prie kito sargo, prie draugo Vladimiro. Ten aš nesutikau didelio pasipriešinimo.

Vladimiras buvo pirmiau paprastas darbininkas. Labai mažai mokintas ir beveik vaikas, pagal amžių, jis buvo revoliucinis kareivis. Laike vienos garsios skerdynės, kada dauguma draugų žuvo nuo kulkų, jis pasidarė sau kelią per masę bulelių, keletą jų nudėdamas, o pats negavo nei vienos žaidzdos. Paskiau jis ilgai valkiojos, kaipo neįstatimiškas asmuo, per įvairius miestus ir kaimus, išpildydamas prakilnias ir pavojingas pareigas, kaipo ginklų ir literatūros transportuotojas. Ant galo žemė pasidarė per karšta po jo kojomis ir jis buvo priverstas nekuriam laikui pabėgti pas Vernerį. Apie tai, aišku savaime, sužinojau daug vėliau. Bet nuo pat pradžių aš pastebėjau, kad jaunuolį labai kankina stokavimas apsišvietimo ir sunkumas studijavimo be anksčiau paruoštos mokslinės bazės. Aš pradėjau jį mokinti; dalykas progresavo labai gerai ir labai greitai aš užkariavau jo širdį ant visados. Toliau jau buvo lengva: mediciniškos taisyklės jam buvo mažai suprantamos ir mes dviese padarėm mažą suokalbį, kuris suparalyžiavo Vernerio žiaurumą. Vladimiro pasakojimai, žurnalai, laikraščiai, politinės brošiūros, kurias jis slaptai man atnešdavo, greitai atskleidė prieš mane paveikslą apie tėvynės gyvenimą bėgyje tų metų, kuomet aš nebuvau.

SKYRIUS IV

Vokas

Karšta vasariška saulė tarsi tirpdė ledą, kuris buvo apdengęs visą ant žemės gyvybę. Ji budo ir kiburkštys naujos audros žybčiojo horizonte. Ši saulė ir šis pabudimas kaitino mano sielą, tvirtino mano jėgas ir aš jaučiau, kad greitai aš būsiu taip sveikas, kaip niekuomet dar nebuvau toks pirmiau.

Būdamas tame neaiškume, linksmumo pilnam stovy, aš nenorėjau galvoti apie praeitį ir aš maniau, kad esu užmirštas viso pasaulio, visų . . . Aš ketinau pradėti su draugais gyventi tokiame laike, kada niekas nedasiprotės paklausti apie mano praeitį, apie tuos metus, kuomet aš nebuvau ant žemės planetos, kada visi bus labai užimti ir mano praeitis paskęs ant ilgo tarpe neramių vilnių naujo antplūdžio. Ir kada aš pastebėdavau faktus, kurie iššaukdavo abejonę apie tokio manymo reališkumą, manyje apsireikšdavo neramumas ir koki tai nematoma neapykanta visiems, kurie galėtų apie tai prisiminti.

Vienam vasariniam ryte Verneris, grįždamas iš ligoninės po ligonių apžiūrėjimo, nenuėjo pagal savo papratimą į sodą pailsėti, bet jis atėjo pas manę ir pradėjo labai smulkmeniškai klausinėti apie mano sveikatą. Viskas buvo nepaprasta ir pradžioje aš pamaniau, kad jis kaip nors bus supratęs apie paslaptį mūsų mažo suokalbio. Bet iš jo kalbos aš tuojau padariau išvadą, kad jis nieko apie tai neįtaria. Paskiau jis nėjo į sodą, bet į savo kabinetą ir tik po pusę valandos aš mačiau pro langą jį vaikštinėjant jo mylima tamsia alėja. Aš negalėjau negalvoti apie tas smulkmenas, nes nieko svarbesnio apie mane nebuvo. Po įvairių spėliojimų aš sustojau prie teisingiausios minties, kad Verneris nori rašyti kam nors,—matomai pagal specialį prašymą,—smulkmenišką raportą apie mano sveikatos stovį.

Jam paštą atnešdavo visuomet rytais į jo ligoninės kabinetą, tuo tarpu jis matytis yra gavęs laišką su klausimais apie mano sveikatą.

Nuo ko būtų atėjęs tas laiškas ir kokiu tikslu?—tą sužinoti beatidėliojimo man būtinai reikalinga buvo del mano nusiraminimo. Klausti Vernerį būtų visai be tikslo.

Ar nežino ko nors apie tai Vladimiras?, Ne, matomai jis nieko nežino. Aš pradėjau galvoti, kaip atidengti tą puslapį.

Be jokių apgalvojimų jis padarė nuodugną peržiūrėjimą Vernerio kambariuose ir jo medicinos kabinete, bet jis nerado nieko tokio panašaus.

—Reikalinga manyti,—pasakė Vladimiras,—kad jis tą laišką pasiėmė su savim ar suplėšęs išmetė.

—O kur jis paprastai meta suplėšytus laiškus ir poperius?—paklausiau aš.

—Į pintinę, kuri stovi kabinete po stalu,—atsakė Vladimiras.

—Gerai, tame atsitikime atnešk man visus kąsnelius, kuriuos tik rasi pintinėje.

Vladimiras išėjo ir tuojaus sugrįžo.

—Ten nėra nei vieno poperio kąsnelio, bet štai ką aš radau: voką nuo laiško, kuris yra gautas šiandien, sprendžiant pagal pašto antspaudą. Aš paėmiau voką ir pažiūrėjau į antrašą.

Staiga grindys susiubavo po mano kojomis ir sienos pradėjo virsti ant manęs . . .

Rankraštis buvo Netti!

SKYRIUS V

Išvados

Prisiminimų ir minčių chaose, kurie vyko mano sieloje, kada aš sužinojau, kad Netti yra ant Žemės ir nenori susitikti su manim, pradžioje buvo aiški ir galutina išvada. Ji susidarė tarsi savaime, be jokios logiškos procedūros ir buvo visai neabejotina. Bet aš negalėjau tuo pasitenkinti, kad aš paprastai įvykdyčia ją kaip galint greičiau. Aš geidžiau užtektinai pilnai ir aiškiai pamatuoti ją pats sau ir kitiems. Ypatingai aš negalėjau nusiraminti tuo, kad manęs gali nesuprasti Netti, kad jai gali pasirodyti tik paprastas griaudinantis išsireiškimas to, kas buvo logiškas būtinumas.

Todel aš privalėjau pirm visko nuosekliai papasakoti savo istoriją, papasakoti del draugų, del savęs, del Netti . . . Tokia

(Bus daugiau)

(THE WORKERS' W
The Lithuanian Workers'
Published by the "Darbinink
Publishing Association, 184
Ave., Box 31, Toronto, Ont.,

Nr. 25 (124)

KANADO

Hepburnas Su
$25,000 N

Būsią Paskirta Daugiau,
Gerai Nus

Tai Didelis Toronto Priemiesčių Bedarbių Laimėjimas

Toronto, Birželio 12.—Matydamas, kad visuose Toronto priemiesčiuose bedarbiai ir bendrai visa liaudis nuolatos reikalauja sugriauti senas lušnas, o jų vieton statyti naujus namus, kad parūpinti tinkamų namų ir darbo del bedarbių, Hepburnas ketinko paskirti $25,000 namų statybai Toronto priemiesčiuose.

Nameliai būsią stotomi $1,500 vertės kiekvienas. Kol valsčiai ir asmenys juos nupirks ir išmokės visą namą, namai būsią provincialės valdžios nuosavybė. Viso apie 17 namukų būsią pastatyta per tą pirmą eksperimentą.

Nežiūrint to, kad labai mažas skaičius namukų, tačiau tas reikšia didelį bedarbių laimėjimą. Tai ženklas, kad bedarbių reikalavimai labai teisingi ir galimi patenkinti. Didesnis spaudimas gali priversti imtis rimtesnių žygių.

SUGRĄŽINO ANT PAŠALPOS PAVIENIUS BEDARB,

Toronto, Birželio 13.—Kadangi veik visoj Ontarijos provincijoj iškyla didelės bedarbių kovos, tai Hepburnas įstruktavęs valstės valdybas, kad jos sugrąžintų ant pašalpos pavienius bedarbius, kurie negauna darbo.

Girdi, kuomet ateis javų vajus, tuomet būsią reikalinga bent 8,000 darbininkų ant farmų. Tuomet bedarbiai nebegalėsią pasiteisinti, kad nėra darbo.

Prie šio patvarkymo išleidimo paragino York Township pavieniai bedarbiai, kurie buvo pradėję statytis savo miestą iš įvairių bidų.

TIK ALBERTOS PROVINCIJOJ IŠPILDĖ KVOTĄ

Toronto, Birželio 13.—Šiandien Daily Clarion paskelbė galutinus rezultatus gegužės mėnesį vesto vajaus. Sulyg tų davinių, tik viena Albertos provincija kvotą išpildė. Sukėlė $1,-[illegible] arba 102.1 nuoš.

Antroj vietoj stovi Quebeco provincija su $1,151.96 arba 95.9 nuoš.

Trečioj vietoj stovi Pietinės Ontarijos distriktas su $3,106.-96 arba 86.3 nuoš.

Kvota buvo sukelti $12,500, o sukelta tik $8,609.94 arba 68.8 nuoš.

Nors vajus pasibaigė, tačiau visos provincijos ir distriktai bei organizacijos raginamos darbuotis iki kvotos bus išpildytos, nes be tos sumos dienraštis negalės pasilaikyti iki rudeninio vajaus.

IESKO VIETOS KANADOJ SUPILTI KVIEČIAM

Ottawa, Birželio 11.—Kadangi Anglija negali susidaryti didesnio kviečių pertekliaus, kaip dešimtiai dienų, todel Kanada norinti būti pasirengus kooperuoti su Anglijos valdžia, jei Anglija nutars kviečių rezervą padidinti iki tiek, kad užtektų 6 mėnesiams, pareiškė buvęs žemės ūkiškūros ministeris. Tai vis pasirengimas karui.

PRI
KRA

NAU
VEI

Mo
tų
pasai
sako
"Ir
tijos
delės
kalbė
tucij
supla
ant v
taip
kaip
Šios
nizmo
kratij
riausi